

КОНТРОЛЬ

14.02.2018

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

11.01.2018 № 65-86

На № _____ від _____

Міністру молоді та спорту
України
Жданову І.О.

Щодо результатів аудиту

Шановний Ігоре Олександровичу!

Рахункова палата розглянула Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях і на виконання вимог статей 35 і 36 Закону України “Про Рахункову палату” надсилає рішення Рахункової палати від 19.12.2017 № 26-4 і Звіт з пропозиціями щодо усунення виявлених порушень і недоліків.

Про вжиті заходи просимо поінформувати в терміни, визначені частиною другою статті 36 Закону України “Про Рахункову палату”.

Додаток: на 52 арк.

З повагою

Т. в. п. Голови

Примаченко Ірина Василівна
тел. 246-59-36

О. С. Яременко

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 19 грудня 2017 року № 26-4

м. Київ

Про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України “Про Рахункову палату” розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях. За результатами розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Міністерство молоді та спорту України у 2016 році і за 9 місяців 2017 року не забезпечило результативного, продуктивного, економного і законного використання коштів державного бюджету, виділених на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях. Також не забезпечено своєчасності та повноти прийняття управлінських рішень у цій сфері. Крім того, було втрачено контроль за використанням коштів державного бюджету установами і підприємствами, що належать до сфери управління Мінмолодьспорту.

Міністерство не створило належні умови для ефективного управління об'єктами державної власності для підготовки спортсменів національних збірних команд. Більшість спортивних споруд державних підприємств, які належать до сфери його управління, не відповідає стандартам, визначеним міжнародними федераціями для проведення міжнародних змагань, і не залучається до проведення спортивних заходів.

Як наслідок, результати виступів вітчизняних спортсменів на міжнародних спортивних змаганнях погіршуються. Досягнення національних збірних команд з року в рік знижуються, що не сприяє підвищенню авторитету України на міжнародній спортивній арені.

2. В Україні переважно сформована відповідна нормативно-правова база у сфері підготовки резерву і складу національних збірних команд і

забезпечення їх участі в міжнародних змаганнях. Водночас окремі питання законодавчо і нормативно не врегульовані.

Так, Мінмолодьспортом всупереч Закону України “Про фізичну культуру і спорт” від 24.12.1993 № 3808 не встановлено порядку відбору обдарованих дітей та молоді для занять певним видом спорту і створення умов для розвитку їх здібностей. Не визначено також порядку обліку використання спортивних споруд з метою належного моніторингу їхньої завантаженості і обсягу наданих послуг. Встановлений Мінмолодьспортом Порядок складання календарних планів фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, затверджений власним наказом від 05.05.2015 № 1341, не узгоджується з вимогами Закону України “Про фізичну культуру і спорт”. У результаті планові витрати в Єдиному календарному плані фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України на 2017 рік визначені в розрізі окремих видів спорту, а не спортивних заходів.

3. Мінмолодьспортом не виконано більшості рекомендацій Рахункової палати за результатами попереднього контрольного заходу. Міністерством не забезпечене подання проекту змін до Переліку закладів фізичної культури і спорту, яким надається статус бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30, у частині виключення з нього об'єктів, що не відповідають вимогам для надання такого статусу. Не забезпечене також належного контролю за виконанням спортивних заходів, включених до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України на 2016 і 2017 роки. Міністерство не вжило заходів щодо максимального залучення наявних баз олімпійської підготовки для проведення спортивних заходів.

4. Мінмолодьспортом не забезпечено належного виконання повноважень у частині здійснення контролю за виконанням Єдиного календарного плану, який є головним документом, що визначає організаційні і фінансові питання проведення спортивних заходів.

Фактично Міністерство реалізовує свої повноваження лише в частині спортивних змагань, які проводяться із залученням коштів державного бюджету. Таким чином, значна частина спортивних заходів залишається поза увагою Міністерства.

Так, Міністерство не володіє інформацією про стан виконання у 2016 році та протягом 9 місяців 2017 року 1789 і 1322 заходів з олімпійських видів спорту (54 і 48 відс.) та 1616 і 1160 заходів з неолімпійських видів спорту (79 і 78 відс.) відповідно.

5. Міністерство, розпочавши реформу в галузі фізичної культури і спорту, зокрема запровадивши експеримент з передачі окремих його повноважень національним спортивним федераціям України, не забезпечило об'єктивності вибору національних спортивних федерацій для участі в експерименті. Цей вибір здійснювався за відсутності відповідного механізму

його проведення та обґрунтувань.

Водночас не здійснювався контроль і всебічний аналіз виконання обраними для участі в експерименті національними спортивними федераціями повноважень у частині організації і проведення спортивних заходів. Національними спортивними федераціями не виконані зобов'язання з підвищення рівня підготовки спортсменів відповідних видів спорту і поліпшення їх спортивних досягнень.

6. Мінмолодьспортом не в повній мірі вживаються заходи щодо поліпшення роботи державних підприємств сфери його управління, яким надано статус баз олімпійської підготовки. Міністерство не затвердило стратегічних планів державних підприємств, що є недотриманням вимог пункту 5 частини першої статті 6 Закону України “Про управління об'єктами державної власності”.

Всупереч вимогам **власного наказу** від 22.04.2009 № 1319 **Мінмолодьспорт не здійснює контролю за повнотою і достовірністю даних**, які вносяться до Єдиного електронного всеукраїнського реєстру спортивних споруд. Через безконтрольність Міністерства, чотири підприємства, порушуючи вимоги наказу Мінмолодьспорту від 29.09.2010 № 3394, не здійснювали обліку завантаженості спортивних споруд, які належать до сфери їх господарського відання.

7. Мінмолодьспортом не забезпечене належного виконання покладених на нього функцій з управління державним майном. Зокрема, Міністерством прийняте рішення про передачу державного майна ДП “Спортивний комплекс “Атлет” до ДП “Національний спортивний комплекс “Олімпійський”, яке має значну суму заборгованості за виконані роботи з підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу і на його майно та кошти накладено арешт. Отже, є ризики відчуження державного майна в судовому порядку.

Через неврегульованість земельно-майнових питань на **ДП “Ворохтянська високогірська навчально-спортивна база “Заросляк”** створено ризики втрати його об'єктів, які побудовані на земельних ділянках, що йому не належать.

Внаслідок відсутності належних рішень Кабінету Міністрів України та Мінмолодьспорту щодо завершення будівництва і введення в експлуатацію II черги стадіону “Арена Львів” є ризики припинення його функціонування взагалі. Державні підприємства за відсутності контролю Міністерства відшкодовують за власний рахунок витрати за надані орендаторам комунальні послуги і сплачують податок на землю. Як наслідок, вони стають збитковими.

8. Заходи, які вживалися Мінмолодьспортом з метою погашення боргів спортивних об'єктів, були несвоєчасними та недостатніми, що не сприяло вирішенню Урядом цього питання. На момент проведення аудиту боргові зобов'язання за позиками ДП “Національний спортивний комплекс “Олімпійський”, ДП “Арена Львів” і ДП “Спортивний комплекс “Атлет”, які

утворилися ще під час підготовки до проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, становили 3,2 млрд гривень.

Позики були отримані у період, коли державні підприємства належали до сфери управління Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів. Разом з тим Національним агентством (Голова – громадянин Російської Федерації Ковалевський В.Г.) і Мінфіном у 2010–2013 роках не виконані доручення Кабінету Міністрів України і не вирішенні питання погашення за рахунок коштів державного бюджету позик і видатків, пов’язаних з обслуговуванням позик. У результаті із цими боргами державні підприємства передані до сфери управління Мінмолодьспорту.

Рахункова палата під час своїх попередніх аудитів з питань підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу неодноразово наголошувала на численних порушеннях при використанні коштів на його проведення, а відсутність стратегії подальшої експлуатації підготовлених до цього спортивного заходу об’єктів створювала ризики неефективного їх функціонування відразу після проведення чемпіонату.

Проте питання погашення заборгованості станом на 01.12.2017 залишилося невирішеним. Досі фінансову відповідальність за неефективно і незаконно витрачені бюджетні кошти на підготовку до чемпіонату несуть державні підприємства, які не в змозі самотужки погасити заборгованість. Таким чином, бездіяльність Кабінету Міністрів України і Мінмолодьспорту із зазначеного питання створює ризики припинення функціонування цих об’єктів державної власності.

9. Паспорти бюджетних програм за КПКВК 3401220 і 3401320 у 2016–2017 роках затверджені Мінмолодьспортом і Мінфіном з порушенням термінів, установлених частиною восьмою статті 20 Бюджетного кодексу України і пунктом 6 Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2002 № 1098 (далі – Правила). Відповідно до пункту 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України зазначене є порушенням бюджетного законодавства.

Також, Мінмолодьспорт, не дотримуючись вимог пункту 9 розділу I Правил, при складанні паспорта бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3401220 не забезпечив достовірність і повноту інформації, що міститься в ньому. В паспорті затверджені результативні показники за олімпійськими видами спорту (крім тих, які залучені до експерименту) щодо кількості навчально-тренувальних зборів за кордоном, всеукраїнських і міжнародних змагань, що проводяться на території України. При цьому запланований напрям використання бюджетних коштів “Організація і проведення навчально-тренувальних зборів національних збірних команд з олімпійських видів спорту, зокрема, із залученням до національних збірних команд спортсменів резервного спорту, в Україні, забезпечення участі національних збірних команд у міжнародних змаганнях за

кордоном (крім тих, які будуть проведені в рамках Експерименту)" не передбачає проведення видатків на відповідні спортивні заходи. Фактично протягом 9 місяців 2017 року проведено 128 навчально-тренувальних зборів за кордоном, 360 всеукраїнських і 39 міжнародних змагань в Україні, на які використано 73446,4 тис. гривень. Вказане згідно із пунктом 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства. За ініціативи аудиторів Рахункової палати спільним наказом Мінмолодьспорту і Мінфіну від 15.12.2017 № 5157/1027 внесено відповідні зміни до напряму використання бюджетних коштів.

10. Мінмолодьспортом не забезпеченено належного функціонування системи внутрішнього контролю за використанням бюджетних коштів. Як наслідок, в порушення пункту 4¹ Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.02.2012 № 152, без обґрунтованих подань національних спортивних федерацій щодо необхідності проведення навчально-тренувальних зборів за кордоном у 2016–2017 роках за КПКВК 3401220 на проведення 92 навчально-тренувальних зборів за кордоном використано 14485,7 тис. гривень.

Також, у 2016 році 4849,9 тис. грн, які передбачалися на виплату державних стипендій, стипендій Президента України та Кабінету Міністрів України спортсменам, тренерам та діячам фізичної культури і спорту, **використані не за цільовим призначенням.** Таке саме порушення допущене і при використанні 1424,5 тис. грн, які передбачалися на проведення всеукраїнських масових фізкультурно-оздоровчих заходів, утримання ДУ "Державний центр олімпійської підготовки з гімнастики художньої" і забезпечення діяльності штатних збірних команд з олімпійських і неолімпійських видів спорту.

Крім того, ДП "Ворохтянська високогірська навчально-спортивна база "Заросляк" за рахунок коштів фінансової підтримки з державного бюджету здійснило оплату будівельно-монтажних робіт вартістю 107,7 тис. грн, які фактично не виконані, чим державі завдано шкоди.

Унаслідок відсутності належних управлінських рішень ДУ "Державний центр олімпійської підготовки з біатлону" до кінця бюджетного 2016 року не використано 118,4 тис. грн бюджетних асигнувань.

Через це також не використано 10552,5 тис. грн, які планувалися за КПКВК 3401220 для проведення спортивних заходів з олімпійських видів спорту. Лише за чотирма видами спорту, які віднесено до першої категорії пріоритетності, через недостатність фінансування не проведено або не взято участі у 62 спортивних заходах, включених до Єдиного календарного плану.

11. Мінмолодьспортом у порушення вимог Порядку надання закладу фізичної культури і спорту статусу бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30, подано Уряду для включення до переліку баз олімпійської підготовки 9 об'єктів, не придатних для проведення

всеукраїнських і міжнародних спортивних змагань і навчально-тренувального процесу національних збірних команд за 17 видами спорту. Також подано 40 баз, які не можуть забезпечити проведення спортивних заходів за всіма визначеними для них видами спорту. У результаті спортсмени не мають можливості здійснювати підготовку в Україні, а проведення спортивних навчально-тренувальних зборів за кордоном збільшує навантаження на державний бюджет.

12. Мінмолодьспортом і ДУ “Управління збірних команд та забезпечення спортивних заходів “Укрспортзабезпечення” при здійсненні закупівель спортивного обладнання і інвентарю порушувалися вимоги Закону України від 25.12.2015 № 922 “Про публічні закупівлі”.

Зокрема, річні плани закупівель на 2016–2017 роки і додатки до них тендерним комітетом або уповноваженими особами державної установи не затверджувалися. Рішення тендерного комітету або уповноважених осіб відповідними протоколами не оформлені. При визначенні предмета закупівлі велообладнання і комплектуючих до нього, пристрій для медично-діагностичного контролю спортсменів і спортивного обладнання для національної збірної команди з веслування зазначалися конкретні торгові марки і технічні вимоги, які звузили коло потенційних учасників закупівель. У результаті обмежено конкуренцію при проведенні закупівель. Крім того, державною установою у 2016 році у ФОП Хілько І.Г. придбано колеса ZIPP 303 для велоспорту-шосе вартістю 191,9 тис. грн, які не відповідають встановленим технічним вимогам щодо їх закупівлі. Як наслідок, загалом **2135,3** тис. грн коштів державного бюджету використано з порушенням чинного законодавства у сфері публічних закупівель.

За результатами обговорення і на підставі викладеного Рахункова палата

ВИРИШИЛА:

1. “Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях” затвердити.

2. Про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях, поінформувати Верховну Раду України.

Звіт про результати аудиту надіслати Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму і запропонувати розглянути його на засіданні.

3. Відомості про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях, у формі рішення Рахункової палати надіслати

Кабінету Міністрів України і рекомендувати:

- прискорити затвердження порядку погашення заборгованості за запозиченнями, залученими під державні гарантії з метою підготовки спортивних об'єктів для проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу;
- визначити джерела фінансування робіт для завершення II черги будівництва стадіону "Арена Львів";
- доручити Міністерству молоді та спорту України подати проект змін до переліку закладів фізичної культури і спорту, яким надається статус бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки, у частині виключення з нього об'єктів, що не відповідають вимогам для надання такого статусу.

4. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Міністерству молоді та спорту України і рекомендувати:

- встановити порядок відбору обдарованих дітей та молоді для занять певним видом спорту та створення умов для розвитку їх здібностей і порядок обліку використання спортивних споруд;
- забезпечити належний контроль за виконанням Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів;
- подати Кабінету Міністрів України проект змін до переліку закладів фізичної культури і спорту, яким надається статус бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки, у частині виключення з нього об'єктів, що не відповідають вимогам для надання такого статусу;
- забезпечити максимальне залучення для проведення змагань і навчально-тренувальних зборів наявних баз олімпійської підготовки;
- провести інвентаризацію виконаних будівельно-монтажних робіт і встановленого обладнання в межах II черги будівництва стадіону "Арена Львів";
- припинити практику передачі державного майна державним підприємствам, щодо яких внесені судові рішення про арешт майна і рахунків;
- створити систему внутрішнього контролю за використанням коштів держбюджету та забезпечити її належне функціонування;
- дотримуватися вимог законодавства при здійсненні публічних закупівель;
- вжити заходів для притягнення до відповідальності осіб, з вини яких допущені вказані порушення.

5. Інформувати Національну поліцію України і Національне антикорупційне бюро України про виявлені під час аудиту ознаки порушень законодавства.

6. Рішення Рахункової палати та Звіт оприлюднити на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Зарембу І.М.

Т. в. п. Голови Рахункової палати

О. С. Яременко

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 19.12.2017 № 26-4

ЗВІТ

про результати аудиту ефективності використання коштів
державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту
України на підготовку резерву і складу національних команд та
забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях

Київ 2017

Зміст

ПРЕАМБУЛА	3
ВСТУП	4
1. АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА РАХУНОК КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ПІДГОТОВКИ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ	5
2. ОРГАНІЗАЦІЯ МІНІСТЕРСТВОМ МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ ПІДГОТОВКИ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ	8
2.1. Аналіз виконання Міністерством молоді та спорту України повноважень у частині контролю за виконанням Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України	8
2.2. Організація Міністерством молоді та спорту України експерименту з передачі окремих повноважень в частині організації і проведення спортивних заходів національним спортивним федераціям України	9
2.3. Аналіз роботи Міністерства з управління закладами фізичної культури і спорту, які забезпечують підготовку спортсменів національних збірних команд України	12
2.4. Стан реагування на висновки та пропозиції Рахункової палати за результатами попереднього аудиту	17
3. АНАЛІЗ ПЛАНУВАННЯ МІНІСТЕРСТВОМ МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ ВИДАТКІВ НА ПІДГОТОВКУ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ ЗА РАХУНОК КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ 2016–2017 РОКІВ	18
4. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ БАЗ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ З ПІДГОТОВКИ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ	20
5. СТАН ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ НА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНАУВАЛЬНИХ ЗБОРІВ І ЗМАГАНЬ З ОЛІМПІЙСЬКИХ І НЕОЛІМПІЙСЬКИХ ВІДІВ СПОРТУ ТА СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ І УЧАСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД УКРАЇНИ В ОЛІМПІЙСЬКИХ І ЮНАЦЬКИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ	22
5.1. Стан використання коштів державного бюджету на проведення навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських і неолімпійських видів спорту	23
5.2. Стан здійснення процедур закупівель для забезпечення підготовки та участі збірних команд України у міжнародних змаганнях та виконання умов договорів	30
5.3. Стан використання коштів державного бюджету на фінансову підтримку баз олімпійської підготовки та забезпечення діяльності центрів олімпійської підготовки	33
6. АНАЛІЗ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ МАЙНОМ	35
ВИСНОВКИ	39
ПРОПОЗИЦІЇ	44

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення аудиту: статті 4, 7 і 10 Закону України від 02.07.2015 № 576 “Про Рахункову палату”; План роботи Рахункової палати на II півріччя 2017 року.

Мета аудиту: оцінка стану продуктивності, результативності, економності та законності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях. Оцінка стану використання закладами фізичної культури і спорту, які забезпечують підготовку спортсменів для участі у міжнародних змаганнях, об'єктів державної власності. Оцінка управлінських рішень та стану внутрішнього контролю у цій сфері.

Предмет аудиту:

- кошти Державного бюджету України, виділені у 2016 році та за 9 місяців 2017 року Міністерству молоді та спорту України за бюджетними програмами “Розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту” (КПКВК 3401220), “Підготовка і участь національних збірних команд в Олімпійських, Юнацьких Олімпійських, Всеесвітніх та Європейських іграх” (КПКВК 3401320) на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях;

- законодавчі, нормативно-правові, розпорядчі та інші акти, управлінські рішення щодо отримання та використання цих коштів;

- бюджетна та інша звітність; первинні і бухгалтерські документи; бюджетні запити, кошториси, плани використання бюджетних коштів, паспорти бюджетної програми, звіти про їх виконання, інші документи об'єктів аудиту, що відображають їх діяльність і стосуються предмету аудиту.

Об'єкти аудиту: Міністерство молоді та спорту України (далі – Мінмолодьспорт, Міністерство), Державна установа “Управління збірних команд та забезпечення спортивних заходів “Укрспортзабезпечення” (далі – Управління “Укрспортзабезпечення”), Державне підприємство “Спортивний комплекс “Атлет” (далі – ДП “СК “Атлет”), Державне підприємство “Ворохтянська високогірська навчально-спортивна база “Заросляк” (далі – ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк”), Державне підприємство “Арена Львів”.

Термін виконання контрольного заходу: з 01.09.2017 по 12.12.2017.

Критерій оцінки, які використовувалися під час аудиту:

законність: відповідність управлінських рішень, розпорядчих актів Мінмолодьспорту при плануванні та використанні коштів на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях;

продуктивність: встановлення співвідношення між результатами діяльності Мінмолодьспорту та використаними для досягнення таких результатів коштами державного бюджету;

результативність: встановлення ступеня відповідності фактичних результатів діяльності Мінмолодьспорту запланованим показникам; повнота і своєчасність виконання Мінмолодьспортом функцій з управління об'єктами

державної власності, які забезпечують підготовку спортсменів для участі у міжнародних змаганнях та стан використання активів.

економність: стан досягнення Мінмолодьспортом запланованих результатів за рахунок використання мінімального обсягу бюджетних коштів.

Початкові обмеження щодо проведення аудиту:

часові: 2016 рік та 9 місяців 2017 року;

кількісні: видатки на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях;

географічні: міста Київ і Львів, Івано-Франківська область.

Методи збирання даних: аналіз законодавчих і нормативно-правових актів, що регулюють діяльність Мінмолодьспорту, планування і використання коштів державного бюджету на вказану мету; перевірка і аналіз первинних документів, документів бухгалтерського обліку та звітних документів об'єктів аудиту, аналіз розпорядчих документів, статистичних і аналітичних даних, аналіз джерел інформаційних ресурсів; надання запитів з відповідних питань державним підприємствам.

За результатами аудиту складено 5 актів.

ВСТУП

Держава сприяє розвитку олімпійського руху та спорту вищих досягнень. З метою розвитку спорту вищих досягнень національні збірні команди та суб'єкти сфери фізичної культури і спорту, зокрема центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, спортивні клуби та інші забезпечують залучення спортсменів з резервного спорту. Це здійснюється шляхом командної та індивідуальної підготовки і тренувань спортсменів резервного спорту для їх подальшої участі у спортивних змаганнях всеукраїнського та міжнародного рівня.

У 2016 році в Україні визнано 54 олімпійських видів спорту та 110 неолімпійських, у 2017 році – відповідно 56 і 112 видів спорту¹. Національні збірні команди України сформовані у 2016 році за 137 олімпійськими і неолімпійськими видами спорту, у 2017 році – за 142, із загальною кількістю спортсменів 12,3 і 12,8 тис. осіб відповідно².

Головною метою спорту вищих досягнень є підготовка спортсменів високого класу і утвердження міжнародного авторитету України. Однак, результативність виступів вітчизняних спортсменів на міжнародних змаганнях, особливо на олімпійських іграх, характеризується стійкою негативною тенденцією. На останніх Олімпійських іграх 2016 року в м. Ріо-де-Жанейро Україна посіла 31 місце у командному залику, що є найгіршим результатом з 1996 року, коли Україна почала брати участь у літніх Олімпійських іграх як незалежна держава.

¹ Відповідно до Реєстру визнаних видів спорту в Україні, затвердженого наказом Мінмолодьспорту від 11.03.2015 № 639 (зі змінами).

² Накази Мінмолодьспорту від 30.04.2015 № 1310, від 29.12.2015 № 4722, від 30.12.2015 № 4724, від 05.05.2016 № 1768, від 30.12.2016 № 4761 і № 4767, від 13.05.2017 № 1949 (зі змінами).

При цьому лише у 2016–2017 роках на розвиток спорту держава виділила біля 2 мільярда гривень. Разом з тим на сьогодні в Україні практично відсутні сучасні спортивні споруди для задоволення потреб спорту вищих досягнень. У результаті, спортсмени національних збірних команд вимушенні здійснювати свою підготовку за кордоном.

1. АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА РАХУНОК КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ПІДГОТОВКИ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ

Загальні правові, організаційні, соціальні та економічні основи діяльності у сфері фізичної культури і спорту, суспільні відносини у створенні умов для розвитку фізичної культури і спорту визначені Законом України від 24.12.1993 № 3808 “Про фізичну культуру і спорт” (далі – Закон № 3808).

Державне управління фізичною культурою і спортом здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, і центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту, за сприяння відповідно інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування (стаття 5 Закону № 3808).

Статтею 6 Закону № 3808 окремо визначено повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури і спорту, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту. Згідно з Положенням про Міністерство молоді та спорту України³ (далі – Положення № 220) головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у молодіжній сфері, сferах фізичної культури і спорту, національно-патріотичного виховання, є Мінмолодьспорт.

Зокрема до повноважень Мінмолодьспорту віднесено затвердження Единого календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України (далі – Единий календарний план). Згідно зі статтею 1 Закону № 3808 єдиний календарний план – документ, у якому на відповідний рік визначаються організаційні і фінансові питання щодо забезпечення проведення відповідних заходів.

У той же час, наказом Мінмолодьспорту від 05.05.2015 № 1341 (далі – Наказ № 1341) затверджено Порядок складання календарних планів фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів. Цим порядком⁴ передбачалося, що в єдиному календарному плані, крім назви заходу, орієнтовних місць та строків його проведення, організаторів і учасників, зазначаються планові витрати з державного або місцевого бюджету. З

³ Затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 220.

⁴ Наказ Мінмолодьспорту від 05.05.2015 № 1341 у редакції, що діяла до 18.04.2017.

18.04.2017 відповідно до змін, внесених Мінмолодьспортом⁵ до даного порядку, планові витрати в Єдиному календарному плані визначаються у розрізі окремих видів спорту, а не спортивних заходів. Отже, норми Наказу № 1341 (із змінами) не відповідають вимогам статті 1 Закону № 3808.

Відповідно до статті 7 Закону № 3808 до показників стану розвитку спорту віднесено рівень досягнень спортсменів України на міжнародних спортивних змаганнях, передусім Олімпійських іграх.

Відбір обдарованих дітей та молоді для занять певним видом спорту, створення умов для максимального розвитку їхніх індивідуальних здібностей з метою досягнення високих спортивних результатів, забезпечення умов для переходу до спорту вищих досягнень забезпечує резервний спорт. Цей напрямок спорту поповнює основний склад національних збірних команд.

Проте станом на 01.12.2017 **порядку відбору обдарованих дітей і молоді для занять певним видом спорту та створення умов для розвитку їх здібностей Мінмолодьспортом всупереч Закону № 3808 не встановлено.**

Розвиток резервного спорту забезпечують суб'єкти сфери фізичної культури і спорту, зокрема спортивні клуби, спеціалізовані навчальні заклади спортивного профілю, школи вищої спортивної майстерності, штатні спортивні команди резервного спорту областей, міста Києва, центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері освіти, фізичної культури та спорту, всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, спортивних федерацій та інші.

Підготовку і участь у спортивних змаганнях всеукраїнського і міжнародного рівнів забезпечує спорт вищих досягнень. Розвиток спорту вищих досягнень здійснюється національними збірними командами та суб'єктами сфери фізичної культури і спорту, зокрема центрами олімпійської підготовки, школами вищої спортивної майстерності тощо.

Аудитом встановлено, що відповідно до законодавства затверджено Порядок створення штатних спортивних команд резервного спорту⁶, Положення про національні збірні команди з видів спорту, визнаних в Україні⁷, Положення про школу вищої спортивної майстерності⁸, Положення про центр олімпійської підготовки⁹.

З метою відзначення спортсменів, досягнення яких сприяють утвердженню міжнародного авторитету України, заохочення до успішних виступів на Олімпійських іграх та міжнародних спортивних змаганнях, підвищення їх соціального захисту, Урядом встановлений розмір винагород спортсменам України – чемпіонам, призерам Олімпійських ігор та їх тренерам¹⁰. Також

⁵ Наказ від 08.02.2017 № 480.

⁶ Постановою Кабінету Міністрів України від 08.12.2010 № 1115.

⁷ Наказом Мінмолодьспорту від 21.08.2015 № 3027.

⁸ Наказом Мінмолодьспорту від 17.07.2017 № 2581.

⁹ Постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 № 948.

¹⁰ Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2010 № 91.

затверджено граничні розміри винагород спортсменам і тренерам з олімпійських та неолімпійських видів спорту¹¹.

Бюджетним кодексом України (п. 12 частини 1 статті 87¹²) встановлено, що до видатків, які здійснюються з державного бюджету, належать видатки на фізичну культуру і спорт. Це видатки на державні програми з розвитку фізичної культури і спорту (забезпечення діяльності національних збірних команд, проведення спортивних заходів державного і міжнародного рівня, підготовка і участь національних збірних команд у міжнародних змаганнях з олімпійських та неолімпійських видів спорту, у тому числі в Олімпійських іграх, Європейських іграх, Юнацьких Олімпійських іграх, Всесвітніх іграх з неолімпійських видів спорту; забезпечення діяльності закладів фізичної культури і спорту всеукраїнського рівня; фінансова підтримка баз олімпійської підготовки і всеукраїнських громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування згідно з переліками, затвердженими Урядом). Уряд¹³ затвердив перелік закладів фізичної культури і спорту всеукраїнського рівня, які фінансуються з держбюджету та баз олімпійської підготовки, які отримують фінансову підтримку з держбюджету.

Однак, Державну цільову соціальну програму розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року затверджено лише в березні 2017 року¹⁴.

Отже, протягом 2016 року і 2,5 місяців 2017 року без державної цільової програми Мінмолодьспортом були визначені видатки з державного бюджету на підготовку резерву і складу національних збірних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях.

Відповідно до статті 48 Закону № 3808, матеріально-технічне забезпечення сфери фізичної культури і спорту здійснюється шляхом будівництва та використання спортивних споруд¹⁵, створення, придбання і використання фізкультурно-спортивного спорядження та обладнання, іншого майна, призначеного для заняття фізичною культурою і спортом. Нормативи такого забезпечення визначаються Мінмолодьспортом.

На виконання цієї норми своїми наказами Мінмолодьспорт затвердив нормативи обладнання та інвентарю, що рекомендуються для оснащення спортивних споруд, на яких здійснюється підготовка національних збірних команд¹⁶. Затверджено Порядок забезпечення закладів фізичної культури і спорту спортивним обладнанням, спортивним інвентарем¹⁷ і Порядок забезпечення вихованців, спортсменів, учнів (студентів) та тренерів (тренерів-викладачів, вчителів зі спорту) закладів фізичної культури і спорту спортивним

¹¹ Постанова Кабінету Міністрів України від 04.02.2016 № 91.

¹² У редакції, що діє з 01.01.2015.

¹³ Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2015 № 596.

¹⁴ Постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2017 № 15, набрала чинності з 17.03.2017.

¹⁵ Відповідно до статті 1 Закону № 3808, спортивна споруда – нерухоме майно, призначене для заняття фізичною культурою і спортом.

¹⁶ Наказ від 26.06.2014 № 2094.

¹⁷ Наказ від 10.06.2014 № 1851.

одягом, спортивним спеціальним взуттям, спортивним інвентарем індивідуального користування та встановлені строки їх використання¹⁸.

Цією ж статтею передбачено, що заклади фізичної культури і спорту, які мають у власності або користуванні спортивні споруди, повинні мати журнал обліку використання спортивної споруди, порядок ведення якого визначається Мінмолодьспортом. Наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 29.09.2010 № 3394 затверджено форму журналу обліку використання спортивної споруди, але **порядку ведення такого журналу не визначено**. У результаті, вимоги статті 48 Закону № 3808 не виконуються.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ МІНІСТЕРСТВОМ МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ ПІДГОТОВКИ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ

2.1. Аналіз виконання Міністерством молоді та спорту України повноважень у частині контролю за виконанням Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України

Згідно із підпунктом 17 пункту 4 Положення № 220 Мінмолодьспорт відповідно до покладених на нього завдань затверджує Єдиний календарний план, контролює його виконання. Фактично, документами, що підтверджують здійснення Міністерством контролю за виконанням Єдиного календарного плану, є звіти про проведення спортивних заходів, форми яких затверджено наказом Мінмолодьспорту від 03.11.2015 № 4064 (далі – Наказ № 4064). За даними наданих звітів фіксується виконання відповідних заходів Єдиного календарного плану¹⁹.

Довідково. Мінмолодьспорт Наказом № 4064 затверджено форми звітів про проведення навчально-тренувального збору національної збірної команди, всеукраїнських і міжнародних спортивних змагань, що проводяться на території України, включених до Єдиного календарного плану, та звітів про участь у міжнародних спортивних змаганнях офіційної делегації національних збірних команд України.

У пункті 3 Наказу № 4064 визначено, що особи, які відповідають за проведення спортивного заходу, призначаються відповідним наказом Мінмолодьспорту. Зазначені особи подають до відповідного структурного підрозділу Міністерства звіт протягом 5 робочих днів після закінчення спортивного заходу. Таким чином, звіти про проведення спортивних заходів подавалися до Мінмолодьспорту лише у разі затвердження ним наказів про проведення заходу.

У той же час, аудитом **встановлено факти проведення спортивних заходів без оформлення відповідних наказів Міністерства.** За даними Мінмолодьспорту²⁰, на проведення спортивних заходів використовувалися кошти державного бюджету, спортивних федерацій та інші. Разом з тим, відповідні накази в обов'язковому порядку вдавалися лише за спортивними заходами, видатки на які здійснювалися коштом державного бюджету.

¹⁸ Наказ від 08.04.2015 № 994.

¹⁹ За поясненнями директора департаменту олімпійського спорту та директора департаменту фізичної культури та неолімпійських видів спорту Мінмолодьспорту.

²⁰ Довідка директора департаменту олімпійського спорту Мінмолодьспорту.

Як наслідок, у порушення вимог підпункту 17 пункту 4 Положення № 220 Мінмолодьспортом належний контроль за виконанням Єдиного календарного плану не здійснювався. Відповідна інформація про проведення і участь національних збірних команд у спортивних заходах за 2016 рік і 9 місяців 2017 року в Міністерстві відсутня (крім заходів, проведених з використанням коштів держбюджету). Фактично не забезпечено контролю за станом проведення:

- 1789 і 1322 спортивних заходів з олімпійських видів спорту (крім тих, які будуть проведені в рамках експерименту)²¹ або 54 і 48 відс. заходів до включених у Єдиний календарний план за цими видами спорту;
- 1616 і 1160 спортивних заходів з неолімпійських видів спорту, або 78,9 і 78,4 відс. заходів відповідно²².

2.2. Організація Міністерством молоді та спорту України експерименту з передачі окремих повноважень в частині організації і проведення спортивних заходів національним спортивним федераціям України

Одним із напрямів реформи сфери фізичної культури і спорту є експеримент з передачі окремих повноважень Міністерства в частині організації і проведення спортивних заходів національним спортивним федераціям України, згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 № 847-р²³.

На виконання плану заходів, затвердженого вказаним розпорядженням Уряду, Мінмолодьспортом (Міністр – Жданов І.О.) розроблено і запроваджено Дорожню карту реформ у сфері фізичної культури і спорту²⁴. Основними її напрямами є підвищення автономності національних спортивних федерацій шляхом делегування їм повноважень, як керівним органам з видів спорту в Україні і проведення експерименту з надання федераціям права безпосередньо отримувати кошти державного бюджету та самостійно розпоряджатися ними в процесі реалізації програм з розвитку окремих видів спорту.

Довідково. За інформацією Міністерства, суть експерименту полягає у позбавленні Міністерства невластивих і застарілих йому функцій, виробленні нового механізму співпраці між державою і громадськими організаціями, пошуку шляхів ефективного планування бюджетних коштів, підвищення оперативності організації і якості проведення спортивних заходів.

Аудитом встановлено, що у березні 2015 року Міністерством прийнято рішення про проведення експерименту та затверджено перелік національних спортивних федерацій, які братимуть участь у ньому²⁵. Контроль за виконанням цього рішення покладено на Першого заступника Міністра Гоцула І.Є. та

²¹ Із них 360 і 325 НТЗ, 527 і 381 всеукраїнських змагань, 902 і 616 міжнародних змагань.

²² Із них 236 і 155 НТЗ, 791 і 642 всеукраїнських та 589 і 363 міжнародних змагань.

²³ “Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським союзом, Європейським Спітвовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони”.

²⁴ Підтримано Меморандумом, 19.02.2015 підписаним 40 спортивними федераціями, громадською радою та колегією при Міністерстві. Презентовано на Комітеті Верховної Ради України з питань сім’ї, молодіжної політики, спорту та туризму і в Кабінеті Міністрів України.

²⁵ Рішення Колегії Міністерства від 25.03.2015 № 1-2/5.1/15.

заступника Міністра Підгрушну О.М.

До переліку включено 9 федерацій з олімпійських та 5 з неолімпійських видів спорту²⁶, тоді як можливість участі у ньому у 2015 році було підтверджено загалом 28 національними спортивними федераціями. Документи, які підтверджують обґрунтованість такого вибору і проведення оцінки національних спортивних федерацій відповідно до самостійно визначених Міністерством умов²⁷, у Мінмолодьспорті відсутні. Офіційні відмови національних спортивних федерацій, які підтвердили можливість участі у експерименті із зазначенням причин, крім ГО “Федерація лижного спорту України”, у Міністерстві також відсутні.

Повторно можливість участі у експерименті на 2016 і 2017 роки підтверджено 7 національними спортивними федераціями з олімпійських видів спорту²⁸. Проте, цими національними спортивними федераціями не підтверджено документально наявність власних фінансових ресурсів для організації і проведення ними спортивних заходів з відповідних видів спорту. Про неможливість участі у експерименті підтверджено лише ВСГО “Федерація футболу України”.

Однією із умов участі у експерименті, як визначено у пункті 3 Порядку проведення експерименту щодо заалучення Міністерством молоді та спорту національних спортивних федерацій з окремих олімпійських видів спорту до організації і проведення спортивних заходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 573 (далі – Порядок № 573), є наявність власних коштів федерацій для покриття ризиків²⁹, пов’язаних з його проведенням.

До переліку (додаток до Порядку № 573) включено 4 національні спортивні федерації з олімпійських видів спорту: Всеукраїнська громадська організація “Федерація важкої атлетики України” (Президент – Герега О.В.), ВГО “Федерація України зі стрибків у воду” (Президент – Лисов І.В.), Громадська спілка “Федерація легкої атлетики України” (Президент – Перший заступник Міністра Гоцул І.Є.), ВГО “Федерація баскетболу України” (Президент – Бродський М.Ю.). Термін проведення експерименту з 01.09.2015 по 31.12.2016.

²⁶ З олімпійських видів спорту федерації: фігурного катання на ковзанах, важкої атлетики, легкої атлетики, волейболу, боксу, настільного тенісу, лижного спорту, біатлону, зі стрибків у воду. З неолімпійських видів спорту федерації: панкратіону, вейкбордингу та воднолижного спорту, самбо, альпінізму та скелелазіння, хортингу.

²⁷ Такими умовами були: отримання статусу національної спортивної федерації та наявність договору про співпрацю з Мінмолодьспортом; організаційна та фінансова спроможність виконання всього обсягу робіт, пов’язаного з організацією і проведенням заходів; організаційна і фінансова спроможність працювати з казначейським обслуговуванням видатків державного бюджету; наявність необхідних кадрових та фінансових ресурсів, офісу, комп’ютерної техніки; наявність відокремлених підрозділів у регіонах України.

²⁸ Федерації: баскетболу, хокею на траві, футболу, тхеквандо (ВТФ), регбі, плавання, велосипедного спорту.

²⁹ За поясненням завідувача сектору з питань реформування Мінмолодьспорту під ризиками розуміється випадок невчасного виділення коштів державного бюджету.

У березні 2016 року до учасників експерименту долучилися ВГО “Федерація хокею України” (Президент – Брезвін А.І.), ГО “Федерація хокею на траві України” (Кочубей Р.В.) та у грудні місяці – ГО “Федерація регбі України” (Президент – Баженков Є.В.).

Таким чином, до 05.08.2015 **вибір національних спортивних федерацій для участі у експерименті здійснено Міністерством суб’єктивно, за відсутності механізму його проведення. Документи, які підтверджують оцінку пропозицій національних спортивних федерацій відповідно до встановлених умов участі в експерименті, в Міністерстві відсутні.**

У Порядку № 573 визначено, що у рамках експерименту національні спортивні федерації з окремих олімпійських видів спорту самостійно забезпечують організацію і проведення спортивних заходів, включених до Єдиного календарного плану. На федерації покладено видання власних розпорядчих документів, затвердження кошторисів спортивних заходів та списків учасників навчально-тренувальних зборів (далі – НТЗ) і списків суддів всеукраїнських змагань; комплектування складу офіційних делегацій і забезпечення організаційного супроводження цих заходів. Тим самим за рішенням Уряду **Мінмолодьспорт тимчасово передав свої повноваження національним спортивним федераціям.**

Згідно пункту 9 Порядку № 573 **Мінмолодьспорт щокварталу здійснює контроль за проведенням федераціями спортивних заходів.** Як встановлено аудитом, контроль з боку Міністерства здійснювався шляхом **прийняття звітів федерацій про організацію і проведення спортивних заходів із залученням коштів державного бюджету, звітів про виконання плану використання цих коштів, фінансової звітності і інформації про виконання паспорта бюджетної програми.**

У період з 24.10.2016 по 16.12.2016 структурними підрозділами Міністерства проведено перевірки чотирьох національних спортивних федерацій, залучених до експерименту³⁰. **Результати перевірок засвідчили наявність значних порушень організаційного характеру, вимог нормативно-правових актів, якими регламентовано організацію і проведення спортивних заходів, звітності.**

Довідково. У звіті про проведення перевірки ВГО “Федерація важкої атлетики України” зазначено, що у наказах на проведення спортивних заходів строки їх проведення, місяця проведення заходів та кількість учасників заходу не відповідають визначеному у Єдиному календарному плані; у складі офіційних делегацій національної збірної команди для участі у чемпіонатах Європи і світу відряджено спортсменів, які не є членами національної збірної команди України; звіти про проведення спортивних заходів подані до Міністерства не в повному обсязі.

За результатами аудиту встановлено, що Міністерством 28.11.2016 ініційовано продовження експерименту до 2020 року без урахування остаточних результатів перевірок національних спортивних федерацій. Ця пропозиція 21.12.2016 схвалена Кабінетом Міністрів України.

³⁰ Наказ Мінмолодьспорту від 17.10.2016 № 3923 “Про проведення перевірки національних спортивних федерацій з окремих олімпійських видів спорту щодо стану проведення експерименту”.

Отже, Мінмолодьспорт, надавши за рішенням Уряду національним спортивним федераціям свої повноваження в частині затвердження розпорядчих документів щодо організації та проведення спортивних заходів, не забезпечив належного контролю за їх виконанням. Фактично контроль здійснювався лише шляхом прийняття узагальнених звітів, за відсутності будь-якого аналізу. Внутрішнім аудитом виявлено численні порушення в організації і проведенні спортивних заходів.

2.3. Аналіз роботи Міністерства з управління закладами фізичної культури і спорту, які забезпечують підготовку спортсменів національних збірних команд України

Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.10.2013 № 902-р, до сфери управління Мінмолодьспорту віднесено 10 державних підприємств, яким надано статус бази олімпійської, паралімпійської і дефлімпійської підготовки³¹, і 3 державні установи – центри олімпійської підготовки³².

У затверджених Міністерством статутах цих державних підприємств визначено, що їх діяльність спрямована на організацію та проведення спортивних і культурно-масових заходів, надання фізкультурно-оздоровчих і інших послуг, створення сприятливих умов для занять фізичною культурою і спортом тощо.

Стратегічні плани цих державних підприємств, що передбачено у пункті 5 частини першої статті 6 Закону України “Про управління об’єктами державної власності” від 21.09.2006 № 185 (далі – Закон № 185), Мінмолодьспорт не затвердило.

Аудитом встановлено, що за результатами роботи 2016 року збитковими були 5 підприємств, або половина, за 9 місяців 2017 року – вже 6 підприємств. Прибуток отримали лише три підприємства у загальній сумі 858,8 тис. грн і два підприємства – у сумі 34,0 тис. грн відповідно за ці періоди.

ДП “Об’єднання спортивно-господарських споруд” взагалі не здійснює будь-якої діяльності. Заборгованість цього підприємства станом на 30.09.2016 складала 5339,4 тис. гривень. Державне майно площею 606,4 кв. м перебуває у податковій заставі (згідно опису від 06.07.2012 № 22/19-126). Міністерство листом від 03.08.2016 № 6932/6.4 погодило проект постанови Уряду щодо передачі підприємства до сфери управління Фонду державного майна України з метою здійснення заходів з його ліквідації.

---

³¹ Згідно переліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30 зі змінами.

³² А саме: ДП “Центральна учебово-тренувальна база по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон”, ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Конча-Заспа”, ДП “Об’єднання спортивно-господарських споруд”, ДП “Національний спортивний комплекс “Олімпійський”, ДП „Палац спорту”, ДП “Спортивний комплекс “Авангард”, ДП “СК “Атлет”, ДП “Арена Львів”, ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Чернігів”, ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк”, ДУ “Державний центр олімпійської підготовки зі стрибків у воду”, ДУ “Державний центр олімпійської підготовки з художньої гімнастики”, ДУ “Державний центр олімпійської підготовки з біатлону”.

Відповідно до пункту 7 частини першої статті 6 Закону № 185, уповноважений орган управління об'єктами державної власності вживає заходи до поліпшення роботи підприємств, що належать до сфери його управління. Водночас **Мінмолодьспортом конкретні заходи до поліпшення роботи державних підприємств, що є базами олімпійської підготовки, не визначені.**

Слід зазначити, що фінансово-господарську діяльність 6 підприємств Міністерством у 2016 році визнано³³ неефективною.

За інформацією директора департаменту економіки та фінансів Міністерства, для поліпшення роботи підприємств їм надається з держбюджету фінансова підтримка і проводиться робота з директорами щодо недопущення перевищення фактичних видатків до затверджених у фінансових планах. Також проводиться робота щодо зменшення кредиторської заборгованості ДП “Національний спортивний комплекс “Олімпійський” (далі – ДП “НСК “Олімпійський”), ДП “Арена Львів” і ДП “СК “Атлет” (до його складу 30.10.2017 приєднано ДП “Палац спорту”), яка утворилась у зв’язку з недофінансуванням за рахунок коштів держбюджету заходів Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу³⁴.

Фактично, фінансову підтримку (за кошти бюджетної програми за КПКВК 3401220) було надано у 2016 році двом підприємствам, яким планувалось змінити фінансовий стан на беззбитковий або прибутковий. Однак лише одне з них досягло беззбиткового стану.

Загальна сума заборгованості вищезазначених трьох підприємств, яка утворилася після підготовки і проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, за інформацією Міністерства станом на 21.11.2017 складає 3228,8 млн гривень.

Наприклад, загальна сума заборгованості ДП “НСК “Олімпійський” перед підрядними організаціями, сума штрафних санкцій, додаткове фінансове зобов’язання, пов’язане з примусовим виконанням рішень судів, погашення суми позики і заборгованості з плати за користування нею складає 2476,4 млн гривень.

Довідково. Заборгованість ДП “НСК “Олімпійський” перед підрядними організаціями за фактично виконані та прийняті роботи склала 134647,6 тис. грн, з них 100172,8 тис. грн підтверджена відповідними рішеннями судів. У зв’язку з невиконанням зобов’язань перед підрядними організаціями нараховано штрафні санкції у сумі 89124,4 тис. грн, що підтверджено рішеннями судів. Додаткове фінансове зобов’язання, пов’язане з примусовим виконанням рішень судів, склало у сумі 19002,5 тис. гривень. Сума запозичень складає 2230812,8 тис. грн та заборгованість по оплаті за користування такими запозиченнями – 2795,5 тис. гривень.

³³ Лист Мінмолодьспорту від 05.04.2017 № 2967/6.4, за підписом заступника Міністра Даневича М.В., до Мінекономрозвитку щодо виконання постанови Кабінету Міністрів України від 19.06.2007 № 832 “Про затвердження Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об’єктами державної власності та критерії визначення ефективності управління об’єктами державної власності” у 2016 році.

³⁴ Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2010 № 357.

Заборгованість ДП “СК “Атлет” з отриманої позики на проведення реконструкції споруд до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу складає 43,8 млн гривень.

Загальна сума заборгованості ДП “Арена Львів” з позики, отриманої на будівництво стадіону по вул. Стрійській-Кільцевій дорозі у м. Львові, та плати за користування нею склала 708,6 млн гривень. Слід зазначити, що ДП “Арена Львів” визначена позичальником лише 29.12.2012, тобто через півроку після завершення чемпіонату.

Вказані позики отримані цими підприємствами у період перебування їх у сфері управління Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів (далі – Укревроінфрапроект). Укревроінфрапроект³⁵ був визначений спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади із забезпечення підготовки та реалізації в Україні інфраструктурних проектів для проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу і інших міжнародних спортивних подій.

У постановах Уряду³⁶ щодо питань надання у 2010–2012 роках державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов'язань за цими запозиченнями Укревроінфрапроекту разом з Мінфіном визначено передбачати під час складання проекту державного бюджету на відповідний рік кошти для обслуговування і погашення цих запозичень.

Однак, у 2013 році вказані державні підприємства із повним обсягом заборгованості за цими позиками були передані до сфери управління Мінмолодьспорту. Акти прийому-передачі затверджені Міністром молоді та спорту України Сафіулліним Р.С. і Головою Укревроінфрапроекту, громадянином Російської Федерації Ковалевським В.Г.

Рахункова палата під час аудитів з питань використання коштів на підготовку і проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу неодноразово наголошувала на численних порушеннях при їх використанні. Проте досі фінансову відповідальність за неефективно і незаконно потрачені бюджетні кошти на проведення цього спортивного заходу несуть державні підприємства, які не в стані самотужки погасити заборгованість.

Зокрема Міністерство у 2017 році погодило³⁷ проекти постанови Уряду “Про затвердження Порядку фінансування деяких інфраструктурних об’єктів” і розпоряджень Уряду “Про деякі заходи щодо фінансування НСК “Олімпійський” і “Про деякі заходи щодо фінансування інфраструктурних об’єктів”. Однак, станом на 01.12.2017 зазначені нормативні акти не прийняті.

³⁵ Відповідно до положення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07.04.2010 № 298. Постанова втратила чинність згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 22.09.2016 № 714. Укревроінфрапроект перейменовано на Державне агентство інфраструктурних проектів.

³⁶ Постанови Кабінету Міністрів України від 18.08.2010 № 766, від 12.10.2010 № 936, від 16.02.2011 № 104, від 06.04.2011 № 387, від 25.04.2012 № 347, від 07.11.2012 № 1034.

³⁷ Листи Мінмолодьспорту від 22.09.2017 №№ 7558/11, 7565/11 і від 28.09.2017 № 7679/11.

Згідно листів державних підприємств погашення заборгованості за рахунок прибутку від господарської діяльності цих підприємств є неможливим. **Бездіяльність Уряду і Мінмолодьспорту із зазначеного питання створює ризики припинення функціонування цих об'єктів державної власності.**

У порушення вимог статті 48 Закону № 3808 і всупереч вимог Положення № 220, Мінмолодьспорт не здійснює контроль за ефективністю використання спортивних споруд, що належать до сфери його управління.

У Міністерстві відсутня інформація про використання у 2016 році і за 9 місяців 2017 року власних спортивних споруд баз олімпійської підготовки для проведення навчально-тренувального процесу і спортивних змагань з метою забезпечення участі національних збірних команд України у міжнародних змаганнях.

За відсутності контролю з боку Міністерства у порушення вимог наказу Мінмолодьспорту від 29.09.2010 № 3394 чотирма підприємствами не забезпечено ведення журналу обліку використання спортивних споруд (ДП “Палац спорту” у 2016 році, ДП “СК “Атлет”, ДП “Центральна учбово-тренувальна база по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон” (далі – ДП “ЦУТБ по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон”), ДП “НСК “Олімпійський” у листі від 27.10.2017 № 8-1/709 інформацію про ведення журналу не зазначено).

У ході аудиту встановлено, що у 2016 році були завантажені спортивні споруди 6 підприємств від 51 до 307 днів. За 9 місяців 2017 року їх завантаженість складала від 32 до 228 днів. З них лише 5 підприємств повідомили про завантаженість за участи спортсменів національних збірних команд України відповідно до Єдиного календарного плану.

Довілково. Зокрема завантаженість ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Конча-Заспа” за участь спортсменів національних збірних команд склали 100 відс. до загальної завантаженості. Така завантаженість ДП “СК “Атлет” (ДП “Палац спорту”) складала 22 та 75 відс. у 2016 році і за 9 місяців 2017 року відповідно, ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” – 85 та 98 відс., ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Чернігів” – 78 та 57 відс., ДП “Арена Львів” – лише 5 та 6 відсотків. ДП “НСК “Олімпійський” таку інформацію не повідомили.

Слід зазначити, що часткова завантаженість спортивних споруд значною мірою обумовлюється їх неповною відповідністю визначеним стандартам спортивної підготовки. За даними державних підприємств, світовим стандартам, що встановлені міжнародними федераціями з видів спорту, для проведення змагань міжнародного рівня відповідають лише споруда ДП “СК “Атлет” (Будівля Палац спорту), тенісні корти ДП “ЦУТБ по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон” і стадіон “Арена Львів”.

Крім того, Мінмолодьспорт, у **порушення вимог Положення про Єдиний електронний всеукраїнський реєстр спортивних споруд, затверджений власним наказом від 22.04.2009 № 1319, не здійснює контроль за повнотою і достовірністю даних, які вносяться до цього реєстру.**

У цьому Реєстрі, що розміщений на сайті Мінмолодьспорту (<http://www.sportsporudy.gov.ua>), станом на 21.11.2017 не включено інформацію про спортивні споруди ДП “Спортивний комплекс “Авангард”, ДП “Об'єднання

спортивно-господарських споруд”, ДП “СК “Атлет” і ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Конча-Заспа”.

Крім того, дані цього реєстру містять застарілу інформацію, що не відповідає дійсному стану споруд. Так, наявна в реєстрі інформація по ДП “Арена Львів” відрізняється від нормативних актів Уряду щодо органу його управління та реєстраційних документів підприємства. Згідно з технічними характеристиками, які внесено до реєстру, на стадіоні є сауна, тренажерний і атлетичний зали. Фактично такі приміщення на стадіоні відсутні.

У статутах центрів олімпійської підготовки визначено, що вони забезпечують підготовку спортсменів національної збірної команди шляхом проведення постійно діючих НТЗ тривалістю до 250 днів на рік. Підготовка проводиться на спортивних спорудах, де створені умови для харчування, проживання спортсменів, належного медичного і наукового забезпечення їх підготовки і участі у змаганнях.

Міністерство не виконує надані йому повноваження відповідно до Положення № 220 і не вживає достатніх заходів для розвитку центрів олімпійської підготовки. Наприклад, відповідно до наказу Державної служби молоді та спорту України від 24.01.2013 № 170 утворено ДУ “Державний центр олімпійської підготовки з біатлону” (далі – ДУ “ДЦОП з біатлону”). При цьому, власної матеріально-технічної бази і земельної ділянки установа не має. Для учебово-спортивної роботи центр орендує приміщення³⁸.

Наказом Мінмолодьспорту від 29.01.2016 № 421 визначено утворити ДУ “Державний центр олімпійської підготовки з художньої гімнастики” (далі – ДУ “ДЦОП з художньої гімнастики”). Наказом Міністерства від 08.04.2016 № 1330 передбачено безоплатно передати з балансу ДП “СК “Атлет” і цьому центру прийняти на баланс приміщення для занять спортсменів. Однак питання передачі майна станом на 01.12.2017 не вирішено. Крім того, не створені умови для постійного проживання спортсменів на базі центру³⁹.

Також, протокольним рішенням Організаційного комітету з підготовки та участі спортсменів України в Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, Всесвітніх універсіадах, чемпіонатах світу та Європи від 26.05.2015⁴⁰ визначено Мінфіну за поданням Мінмолодьспорту під час підготовки проекту держбюджету на 2016 рік передбачити утворення і забезпечення діяльності державних центрів олімпійської підготовки із стрибків у воду і легкої атлетики.

Кабінет Міністрів України своєю постановою від 09.08.2017 № 567 дозволив Мінмолодьспорту утворити у сфері його управління ДУ “Східний державний центр олімпійської підготовки з легкої атлетики” і ДУ “Західний державний центр олімпійської підготовки з легкої атлетики”. На сьогодні Міністерством спільно з Громадською спілкою “Федерація легкої атлетики

³⁸ За даними начальника відділу дитячо-юнацького та резервного спорту Міністерства.

³⁹ Відповідно до Положення про центр олімпійської підготовки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 № 948.

⁴⁰ Під головуванням Прем’єр-міністра України Яценюка А.П.

України” опрацьовується питання щодо створення і забезпечення діяльності цих установ з 01.01.2018.

Аудитом встановлено, що Мінмолодьспортом не забезпечноно належного функціонування системи внутрішнього контролю за використанням бюджетних коштів та державного майна.

Питання виконання Єдиного календарного плану і діяльності державних підприємств, що належать до сфери управління Мінмолодьспорту і які забезпечують підготовку спортсменів національних збірних команд України, у 2016–2017 роках станом на 21.11.2017 на засіданні Колегії Міністерства не розглядались.

Оцінка стану управління державним майном і ефективності планування та виконання бюджетних програм за КПКВК 3401220 і 3401320 планами діяльності з внутрішнього аудиту Міністерства на 2016 рік і II півріччя 2017 року не передбачалась⁴¹.

Довідково. Сектор внутрішнього аудиту не здійснював свою діяльність з жовтня 2016 року (у зв'язку із звільненням всіх працівників сектору). Лише з 03.04.2017 призначений завідувач сектору. На 21.11.2017 у секторі працює дві посадові особи.

Вказане стало однією з причин використання коштів державного бюджету нерезультативно та з порушенням чинного і бюджетного законодавства.

2.4. Стан реагування на висновки та пропозиції Рахункової палати за результатами попереднього аудиту

Питання ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Державній службі молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях досліджувалося Рахунковою палатою у 2013 році. Звіт про результати аудиту затверджений постановою Колегії Рахункової палати від 24.04.2013 № 7-6. За його результатами поінформовано Верховну Раду України та Кабінет Міністрів України.

Кабінету Міністрів України запропоновано доручити:

- Мінмолодьспорту і Мінфіну прискорити розробку і затвердження положення про національні збірні команди України, яке визначає порядок їх комплектування, затвердження складу та формування штатної команди. Аудитом встановлено, що за погодженням з Мінфіном, наказом Мінмолодьспорту від 21.08.2015 № 3027 затверджено Положення про національні збірні команди з видів спорту, визнаних в Україні.

Отже, пропозиція Рахункової палати виконана.

- Мінмолодьспорту забезпечити подання проекту змін до постанови Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30 у частині виключення з переліку закладів фізичної культури і спорту, яким надається статус бази олімпійської підготовки, об’єктів, що не відповідають вимогам для надання такого статусу.

Як встановлено аудитом, до цього переліку включено бази олімпійської підготовки, які не устатковані належним спортивним інвентарем і обладнанням та

⁴¹ Інформація завідувача сектору внутрішнього аудиту Мінмолодьспорту.

не використовуються для проведення всеукраїнських і міжнародних спортивних змагань та навчально-тренувального процесу з метою забезпечення участі національних збірних команд України у міжнародних спортивних змаганнях.

Отже, пропозиція не виконана. Детальна інформація наведена в розділі 4 звіту.

Мінмолодьспорту запропоновано:

- забезпечити здійснення належного контролю та аналізу виконання спортивних заходів з олімпійських і неолімпійських видів спорту, включених до Єдиного календарного плану на відповідний рік.

Аудитом встановлено, що пропозиція не виконана. Детальна інформація наведена в підрозділах 2.1 і 2.2 розділу 2;

- максимально заливати для проведення змагань і навчально-тренувальних зборів наявні бази олімпійської підготовки.

Пропозиція не виконана. Детальна інформація наведена в розділі 4;

- забезпечити належний внутрішній контроль за використанням коштів держбюджету в розрізі напрямів, визначених паспортами бюджетних програм.

Пропозиція не виконана. Аудитом встановлено, що бюджетні кошти за окремими напрямами, затвердженими у паспорті бюджетної програми на 2016 рік за КПКВК 3401220, використовувалися з порушенням бюджетного законодавства. Детальна інформація наведена в розділі 5;

- ініціювати внесення змін до статистичної звітності з метою контролю за рівнем фінансового і матеріального забезпечення спортивних шкіл та виконанням ними плану з навчально-тренувальної роботи. Як засвідчив аудит, такі зміни до форми № 5-ФК “Звіт дитячо-юнацької спортивної школи (спеціалізованої дитячо-юнацької школи олімпійського резерву)” Мінмолодьспортом не внесено.

Отже, пропозиції Рахункової палати за результатами попереднього аудиту Мінмолодьспортом фактично не виконано, а порушення набули системного характеру.

3. АНАЛІЗ ПЛАНУВАННЯ МІНІСТЕРСТВОМ МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ ВИДАТКІВ НА ПІДГОТОВКУ РЕЗЕРВУ І СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ ЗА РАХУНОК КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ 2016–2017 РОКІВ

У 2016–2017 роках Мінмолодьспортом та Мінфіном кошти державного бюджету на підготовку українських спортсменів та забезпечення їх участі на всеукраїнських і міжнародних змаганнях планувалися і використовувалися за бюджетними програмами “Розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту” (КПКВК 3401220) та “Підготовка і участь національних збірних команд в Олімпійських та Юнацьких Олімпійських іграх, Все світніх та Європейських іграх” (КПКВК 3401320).

Основною метою виконання вказаних бюджетних програм визначено організаційне і фінансове забезпечення розвитку спорту вищих досягнень, резервного спорту, ефективної підготовки та участі національних збірних команд

України в Олімпійських та Юнацьких Олімпійських і Європейських іграх, підвищення авторитету держави на міжнародній спортивній арені.

Бюджетними запитами визначена потреба в коштах: за КПКВК 3401220 на 2016 рік 1165239,4 тис. грн, на 2017 рік – 1363171,1 тис. грн; за КПКВК 3401320 – відповідно 257442,8 тис. грн та 144515,8 тис. гривень. Законами України про державний бюджет на 2016–2017 роки⁴² Мінмолодьспорту, як головному розпоряднику бюджетних коштів, затверджені бюджетні призначення за КПКВК 3401220 у сумі 1891668,7 тис. грн (74,8 відс. від визначеної потреби), КПКВК 3401320 – 399938,9 тис. грн (99,5 відс. від визначеної потреби).

Забезпечення потреби за бюджетними програмами 3401220 і 3401320⁴³ наведено в таблиці.

Таблиця

Дані щодо потреби і затверджених бюджетних призначень за КПКВК 3401220 і КПКВК 3401320

Рік	Потреба всього, тис. грн	Затверджено законами про держбюджет (зі змінами), тис. грн	Затверджено паспортом бюджетної програми (із змінами), тис. грн	Рівень забезпечення потреби, відс.
КПКВК 3401220				
2016	1165239,4	687792,1	710977,6	61,0
2017	1363171,1	1203876,6	1203876,6	88,3
КПКВК 3401320				
2016	257442,8	256536,3	157353,2	61,1
2017	144515,8	143402,6	143402,6	99,2

Дані таблиці свідчать, що обсяги розподілених у 2016–2017 роках Мінмолодьспортом видатків за КПКВК 3401220 покривали обраховану розпорядниками нижчого рівня і одержувачами бюджетних коштів потребу в середньому на 61 і 88 відс. відповідно, за КПКВК 3401320 – на 61 і 99 відсотка.

Паспорти бюджетних програм за КПКВК 3401220 і 3401320 у 2016–2017 роках затверджені з порушенням термінів, встановлених частиною восьмою статті 20 Бюджетного кодексу України і пунктом 6 Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2002 № 1098 (далі – Правила № 1098). Відповідно до пункту 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України, зазначене є порушенням бюджетного законодавства.

Довідково. *Паспорти бюджетних програм за КПКВК 3401220 і 3401320 на 2016–2017 роки затверджені відповідно спільними наказами Мінмолодьспорту і Мінфіну від 10.03.2016 № 861/348, від 16.02.2017 № 653/229 і від 31.03.2016 № 1219/406, 28.02.2017 № 820/302.*

Крім того, **напрями використання бюджетних коштів** у паспорті бюджетної програми за КПКВК 3401320 на 2017 рік не відповідали її завданням, що є порушенням Правил № 1098. Лише 22.12.2017 за ініціативи Рахункової палати до паспорта внесені відповідні зміни.

⁴² На 2016 рік – від 25.12.2015 № 928, на 2017 рік – від 21.12.2016 № 1801.

⁴³ З урахуванням коштів на проведення масових фізкультурно-оздоровчих заходів.

Довідково. Відповідно до паспорта бюджетної програми за КПКВК 3401320, її завданням, зокрема є створення належних умов для підготовки і участі національної збірної команди України у Х Всеукраїнських іграх з неолімпійських видів спорту 2017 року в м. Вроцлав (Польща). Напрями використання бюджетних коштів передбачають проведення витрат на організацію підготовки та участь національної збірної команди України у Х Всесвітніх іграх.

Також, запланований паспортом бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3401220⁴⁴ напрям використання бюджетних коштів “Організація і проведення навчально-тренувальних зборів національних збірних команд з олімпійських видів спорту, зокрема, із залученням до національних збірних команд спортсменів резервного спорту, в Україні, забезпечення участі національних збірних команд у міжнародних змаганнях за кордоном (крім тих, які будуть проведені в рамках Експерименту)” не передбачає проведення видатків на всеукраїнські, міжнародні змагання на території України та НТЗ за кордоном. Тоді як результативні показники, включені до паспорта, передбачають дані щодо кількості таких спортивних заходів.

Довідково. Протягом 9 місяців 2017 року за олімпійськими видами спорту (за винятком видів спорту, залучених до експерименту) проведено 360 всеукраїнських змагань, 39 міжнародних змагань на території України та 128 НТЗ за кордоном, на які станом на 01.11.2017 використано 73446,4 тис. грн державного бюджету за КПКВК 3401220⁴⁵.

Отже, Мінмолодьспорт складаючи паспорт бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3401220 не забезпечив достовірність і повноту інформації, що міститься у ньому, чим не дотримано вимоги пункту 9 розділу І Правил № 1098. Вказане згідно із пунктом 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства.

За ініціативи Рахункової палати спільним наказом Мінмолодьспорту і Мінфіну від 15.12.2017 № 5157/1027 до паспорта бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3401220 внесено відповідні зміни.

4. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ БАЗ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ З ПІДГОТОВКИ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ

Відповідно до пункту 1 Порядку надання закладу фізичної культури і спорту статусу бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки (далі – Порядок № 30)⁴⁶, такий статус надається закладу фізичної культури і спорту, спортивні споруди якого мають умови для проживання та харчування спортсменів, устатковані належним спортивним інвентарем та обладнанням, використовуються для проведення всеукраїнських і міжнародних спортивних змагань та навчально-тренувального процесу з метою забезпечення участі членів збірних команд України у міжнародних спортивних змаганнях.

⁴⁴ У редакціях спільних наказів Мінмолодьспорту і Мінфіну від 16.02.2017 № 653/229, від 14.09.2017 № 3852/770, від 30.10.2017 № 4539/890.

⁴⁵ За інформацією начальника планово-економічного відділу Управління “Укрспортзабезпечення”.

⁴⁶ Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30.

Довідково. *Бази олімпійської, паралімпійської і дефлімпійської підготовки – заклади фізичної культури і спорту, які мають у власності або користуванні спортивні споруди і призначенні забезпечувати умови для проживання, харчування, проведення НТЗ спортсменів національних збірних команд і обладнані спортивним спорядженням та інвентарем для підготовки спортсменів до всеукраїнських і міжнародних змагань (стаття 48 Закону № 3808).*

Згідно з пунктом 3 Порядку № 30 Міністерство подає на розгляд Уряду перелік закладів, яким пропонується надати статус бази олімпійської підготовки спортсменів. Також визначає вид спорту, за якими проводяться змагання і НТЗ на базі; встановлює відповідність спортивних споруд діючим будівельним і санітарним нормам; відповідність спортивних споруд, інвентарю, спорядження та обладнання вимогам правил і регламенту проведення змагань, затверджених міжнародними спортивними організаціями, асоціаціями, національними федераціями та відповідність закладу статусу бази олімпійської підготовки.

Станом на 19.09.2017 до Переліку закладів фізичної культури і спорту, яким надається статус бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки⁴⁷ (далі – Перелік баз) було включено 73 заклади, що призначені для підготовки національних збірних команд за 44 олімпійськими видами спорту. Із загальної кількості баз 4 знаходяться на анексованій території АР Крим та 6 баз на тимчасово окупованій території Донецької і Луганської областей.

Постановою Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 № 734 до Переліку баз внесено зміни. Цими змінами до переліку додатково внесено 7 закладів фізичної культури і спорту⁴⁸ і одночасно позбавлено статусу бази олімпійської підготовки вісім таких закладів⁴⁹. В Україні відсутні бази олімпійської підготовки національних збірних команд за 11 олімпійськими видами спорту⁵⁰, з них за 9 видами спорту до складу національних збірних команд включено більше 500 спортсменів або 8,4 відс. до їх загального складу.

Аудитом встановлено, що до вказаного Переліку баз включено 9 баз олімпійської підготовки, які взагалі не мають відповідних спортивних споруд,

⁴⁷ Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30, зі змінами від 14.05.2015 № 287.

⁴⁸ Споруда спортивно-оздоровчого призначення ТОВ “ФОРС С”, м. Харків (гольф); Міжнародна тенісна академія, м. Київ (теніс); Заклад “Міська дитячо-юнацька спортивна школа №1”, м. Вінниця (легка атлетика, хокей на траві); Львівський стрілецький стенд, м. Львів (стендова стрільба); Водно-веслувальна база “Динамо” Одесської обласної організації фізкультурно-спортивного товариства “Динамо”, 14 км Овідіопольської дороги, Овідіопольський район Одесської області (веслування на байдарках і каное); Стадіон “Динамо” Одесської обласної організації ФСТ “Динамо”, м. Одеса (легка атлетика, дзюдо, боротьба вільна, триатлон, баскетбол); Спортивний комплекс “Динамо” Одесської обласної організації ФСТ “Динамо”, м. Одеса (плавання, дзюдо, боротьба вільна, триатлон, баскетбол).

⁴⁹ Спортивний комплекс “Олімпійський”, м. Курахове, Мар’їнського району, Донецької області; Гірськолижний СОК “Красія”, смт Великий Березний Закарпатської області; Учбово-спортивна база “Спартак”, м. Запоріжжя; Навчально-спортивна база “Черемош”, смт Верховина Івано-Франківської області; СК плавальних басейнів “Водолій”, м. Миколаїв; КЗ “Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа “ХТЗ”, м. Харків; КП “Харківський палац спорту”, м. Харків; Навчально-спортивна база “Скадовськ”, м. Скадовськ Херсонської області.

⁵⁰ Бейсбол, софтбол, веслувальний слалом, велоспорт (маунтенбайк), (ВМХ), волейбол пляжний, бобслей, скелетон, кърлінг, санний спорт, настільний теніс, вітрильний спорт.

обладнання і інвентарю для проведення спортивних заходів⁵¹ за 17 видами спорту.

Довідково. ДП "Об'єднання спортивно-господарських споруд" взагалі не має спортивних споруд, хоча має статус бази олімпійської підготовки з легкої атлетики. У ДП "ЦУТБ по ковзанярському спорту "Льодовий стадіон" наявна відкрита бігова доріжка і тенісні корти зі штучним покриттям не відповідають міжнародним стандартам. Водно-веслувальна база "Динамо" Одеської обласної організації ФСТ "Динамо", який 20.09.2017 надано статус бази олімпійської підготовки з веслування на байдарках і каное, не має спортивного і тренажерного залу та достатньої кількості місць для проживання і харчування спортсменів.

Із вказаних 9 баз олімпійської підготовки 6 внесено до переліку баз олімпійської та паралімпійської підготовки, що звільняються від плати на землю⁵².

Крім того, 40 баз не можуть забезпечити проведення НТЗ та змагань національних збірних команд за всіма визначеними Переліком баз видами спорту. Так, 21 база через відсутність необхідного обладнання і устаткування не може забезпечити проведення спортивних заходів за 28 видами спорту, 14 баз через завантаженість навчальним процесом – за 8 видами спорту, 5 баз з причини проведення робіт з реконструкції – за 5 видами спорту.

Наприклад, на базах олімпійської підготовки для проведення спортивних заходів з дзюдо, а саме ДП "Палац спорту" (ДП "СК "Атлет"), КП "Палац спорту", м. Харків, Навчально-спортивна база зимових видів спорту "Тисовець", м. Сколе, Стадіон "Динамо" Одеської обласної організації ФСТ "Динамо", Фізкультурно-оздоровчому комплексі "Динамо", м. Житомир, відсутній необхідний спортивний інвентар (татамі).

Також, у 2016 році та за 9 місяців 2017 року на трьох базах олімпійської підготовки із дзюдо (Національний університет фізичного виховання та спорту, Навчально-спортивна база літніх видів спорту Міністерства оборони України, м. Львів, та Комплекс спортивних споруд Миколаївської облорганізації "Динамо") спортивні заходи не проводились у зв'язку з не включенням їх до Єдиних календарних планів.

5. СТАН ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ НА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНАУВАЛЬНИХ ЗБОРІВ І ЗМАГАНЬ З ОЛІМПІЙСКИХ І НЕОЛІМПІЙСКИХ ВІДІВ СПОРТУ ТА СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ І УЧАСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД УКРАЇНИ В ОЛІМПІЙСКИХ І ЮНАЦЬКИХ ОЛІМПІЙСКИХ ІГРАХ

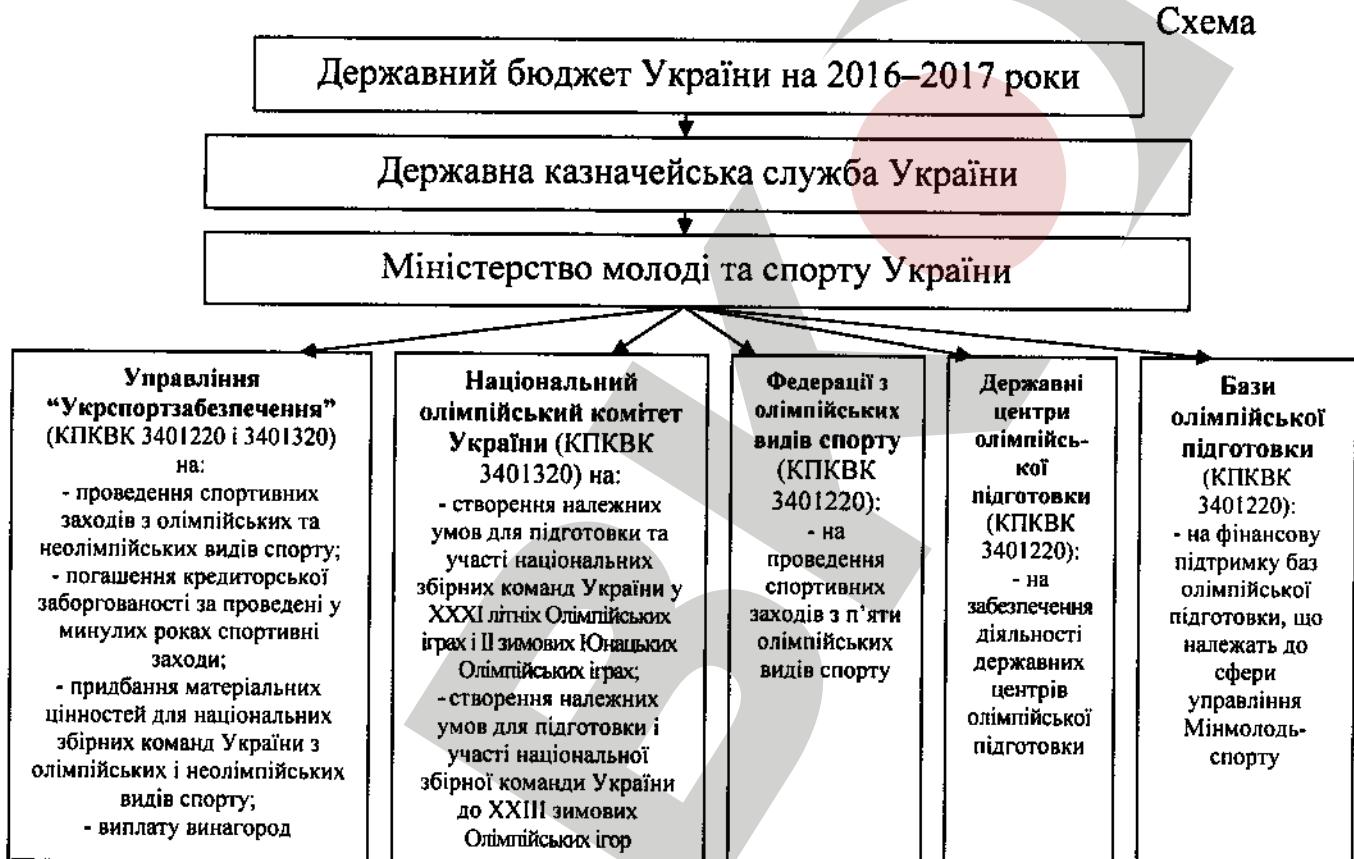
Мінмолодьспортом у 2016 році і протягом 9 місяців 2017 року на підготовку і участь національних збірних команд з олімпійських та неолімпійських видів спорту у всеукраїнських змаганнях і змаганнях міжнародного рівня, надання фінансової підтримки базам олімпійської підготовки, забезпечення діяльності державних центрів олімпійської підготовки, виплату грошових винагород для заохочення спортсменів і їх

⁵¹ Інформація федерацій з відповідних видів спорту про заповнюваність баз олімпійської підготовки за період з 01.01.2016 по 01.10.2017.

⁵² Постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 496.

тренерів використано 640198,8 тис. грн⁵³ і 523819,4 тис. грн відповідно. Бюджетні асигнування у сумі 11478,8 тис. грн до кінця бюджетного 2016 року не використані, що свідчить про неефективність відповідних управлінських рішень Мінмолодьспорту.

Рух коштів у 2016 році та протягом 9 місяців 2017 року на зазначені цілі, наведено у схемі.

Як наведено у схемі, Державною казначейською службою України бюджетні асигнування, згідно із розподілами Мінмолодьспорту, розподіляються на реєстраційні рахунки. А саме розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня – Управління “Укрспортзабезпечення”, державних центрів олімпійської підготовки та одержувачів бюджетних коштів – Національного олімпійського комітету України, федерацій з олімпійських видів спорту, баз олімпійської підготовки. Територіальні органи Державної казначейської служби України здійснювали розрахунки за наявності кошторисів, планів використання бюджетних коштів і відповідних документів.

5.1. Стан використання коштів держбюджету на проведення навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських і неолімпійських видів спорту

Проведення НТЗ і забезпечення участі національних збірних команд з олімпійських та неолімпійських видів спорту у змаганнях державного і міжнародного рівня, у тому числі Олімпійських і зимових Юнацьких Олімпійських іграх, у 2016 році та протягом 9 місяців 2017 року здійснювалася

⁵³ З урахуванням 6274,4 тис. грн, які використано за рахунок інших напрямів використання бюджетних коштів.

відповідно до Єдиних календарних планів на 2016 і 2017 рік, затверджених наказами Мінмолодьспорту (зі змінами) від 29.12.2015 № 4716 (діяв до 12.02.2016), від 12.02.2016 № 571 і від 06.01.2017 № 52 (діяв до 28.04.2017), від 28.04.2017 № 1786.

Довідково. Відповідно до пояснення директора департаменту олімпійського спорту Мінмолодьспорту, Єдиний календарний план формується з урахуванням пропозицій відповідних національних спортивних федерацій на основі календарних планів міжнародних спортивних федерацій з видів спорту та затверджених програм підготовки національних збірних команд України з видів спорту. Після визначення переліку міжнародних заходів з виду спорту формуються всеукраїнські відбіркові змагання та НТЗ. Спортивні заходи фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, коштів федерацій та інших джерел.

У 2016 році на організацію і проведення спортивних заходів з олімпійських та неолімпійських видів спорту, погашення кредиторської заборгованості за проведені у попередніх роках спортивні заходи і створення належних умов для підготовки та участі національних збірних команд України у XXXI літніх Олімпійських іграх та II зимових Юнацьких Олімпійських іграх використано 521543,7 тис. грн⁵⁴ бюджетних асигнувань за КПКВК 3401220 і 3401320.

Розподілені бюджетні асигнування у сумі 10997,6 тис. грн або 2,1 відс. до кінця бюджетного року не використані. Із них через відсутність відповідних управлінських рішень з боку Мінмолодьспорту за КПКВК 3401220 для проведення спортивних заходів з олімпійських видів спорту **не використано 10450,7 тис. гривень**. Разом з тим, наприклад, за олімпійськими видами спорту – бокс, боротьба греко-римська, стрільба із лука, фристайл у 2016 році через недостатність фінансування не проведено 62 спортивні заходи та не взято в них участі. Ці види спорту, згідно із наказами Мінмолодьспорту, включені до першої категорії пріоритетності (визначено першочергове направлення коштів).

Довідково. Кредиторська заборгованість за КПКВК 3401220 за спортивними заходами з олімпійських видів спорту станом на 01.01.2017 склала 88,9 тис. гривень.

За 9 місяців 2017 року за КПКВК 3401220 і 3401320 на проведення спортивних заходів з олімпійських і неолімпійських видів спорту, погашення кредиторської заборгованості за проведені у 2016 році спортивні заходи, створення належних умов для підготовки і участі національних збірних команд України до X Всеесвітніх ігор та XXIII зимових Олімпійських ігор 2018 року **використано загалом 429807,7 тис. гривень**.

Єдиним календарним планом на 2016 рік, зі змінами, передбачено проведення із використанням коштів державного бюджету за КПКВК 3401220 1556 НТЗ і змагань з олімпійських видів спорту (крім тих, які будуть проведені в рамках експерименту)⁵⁵. Планова вартість цих спортивних заходів становить 300004,9 тис. грн, або 100 відс. до передбачених паспортом бюджетної програми на вказані цілі. Крім того, Єдиним календарним планом передбачено проведення 1810 спортивних заходів без залучення коштів держбюджету⁵⁶.

⁵⁴ Із них 1424,5 тис. грн за рахунок інших напрямів використання бюджетних коштів.

⁵⁵ 615 НТЗ і 532 міжнародних та 409 всеукраїнських змагань.

⁵⁶ 369 НТЗ і 906 міжнародних та 535 всеукраїнських змагань.

Єдиним календарним планом на 2017 рік, зі змінами станом на 27.10.2017, передбачено проведення 3514 спортивних заходів за олімпійськими видами спорту (крім тих, які будуть проведені в рамках експерименту), із них 2755 – протягом 9 місяців 2017 року. Планова вартість цих заходів коштом державного бюджету становить 350021,7 тис. гривень. **Вказана сума визначена у розрізі кожного виду спорту без розшифровки за спортивними заходами.**

Довідково. На вказані цілі паспортом бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3401220 у редакції наказу Мінмолодьспорту і Мінфіну від 14.09.2017 № 3852/770 передбачено 340111,8 тис. грн, у редакції наказу від 30.10.2017 № 4539/890 – 350785,4 тис. гривень. За поясненням Мінмолодьспорту, причиною розбіжностей між обсягом видатків, визначених у Єдиному календарному плані та паспорті бюджетної програми, є те, що окремі проекти наказів про зміни до Єдиного календарного плану знаходились на підписі керівництва Міністерства.

Фактично, у 2016 році Міністерством на проведення і участь у 1522 спортивних заходах⁵⁷ використано 292010,1 тис. грн бюджетних коштів за КПКВК 3401220. На 1433 аналогічних заходів, проведення яких заплановано впродовж січня-вересня 2017 року, станом на 01.11.2017 використано 271974,8 тис. гривень.

Виконання спортивних заходів з використанням коштів державного бюджету (крім видів спорту, залучених до експерименту) здійснювалось у відповідності до наказів Мінмолодьспорту (підписані Міністром Ждановим І.О., в.о. Міністра/Першим заступником Міністра Гоцулом І.Є., заступником Міністра Даневичем М.В.) про його проведення і підготовлених на їх підставі наказів Управління “Укрспортзабезпечення” про фінансове і матеріально-технічне забезпечення заходу. Відповіальність за проведення заходів покладено, згідно із зазначеними наказами Міністерства, на тренерів національних збірних команд України.

У порушення пункту 4¹ Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.02.2012 № 152 (далі – Порядок № 152), без наявності обґрунтованих подань національних спортивних федерацій щодо необхідності проведення НТЗ за кордоном, фактично проведено 92 НТЗ за 10 олімпійськими видами спорту⁵⁸ за кордоном. На проведення цих заходів із державного бюджету 2016–2017 років станом на 01.11.2017 за КПКВК 3401220 використано загалом 14485,7 тис. грн (2016 рік – 10951,8 тис. грн на 66 НТЗ і 2017 рік – 3533,9 тис. грн на 26 НТЗ). Отже, **вказані кошти використано з порушенням чинного законодавства.**

Довідково. Наприклад, за олімпійським видом спорту – стрільба із лука протягом 9 місяців 2017 року проведено два НТЗ за кордоном. На їх проведення із державного бюджету 2017 року станом на 01.11.2017 використано 619,7 тис. гривень. Разом з тим, всупереч вимог пункту 4¹ Порядку № 152 обґрунтовані подання ВГО “Федерація стрільби із лука України” на проведення вказаних двох НТЗ за кордоном у Мінмолодьспорті відсутні.

З метою реалізації експерименту і проведення спортивних заходів у 2016 році, Міністерством у серпні 2015 року та листопаді 2016 року укладено

⁵⁷ 611 НТЗ, 526 міжнародному і 385 всеукраїнському змаганні.

⁵⁸ Художня гімнастика, стрільба із лука, гірськолижний спорт, лижне двоборство, лижні гонки, санний спорт, скелетон, сноубординг, стрибки з трампліну, фристайл.

п'ять договорів з національними спортивними федераціями⁵⁹. Укладання таких договорів у 2017 році здійснено у січні⁶⁰. Договори з ВГО “Федерація хокею на траві України” і ВГО “Федерація регбі України” взагалі не були укладені. Документального підтвердження причин відсутності таких договорів Міністерством не надано. ВГО “Федерація хокею на траві України” у листі від 31.10.2017 поінформовало лише про відтермінування участі у експерименті, без виключення її з переліку федерацій, які його реалізують.

За умовами договорів, загальна сума коштів державного бюджету, яка повинна бути Мінмолодьспортом виділена національним спортивним федераціям, становить 209438,9 тис. грн⁶¹, з них у 2016 році – 91874,8 тис. грн, 2017 році – 117564,1 тис. гривень. Використання цих коштів здійснюється відповідно до Порядку № 152.

Відповідно до договорів, однією з умов участі в експерименті є залучення власних коштів федерацій для покриття ризиків, що можуть виникнути під час організації і проведення заходів. Обсяг залучених федераціями власних коштів визначений у розмірі 19117,0 тис. грн⁶² (або 8,4 відс. до загальної суми витрат на проведення спортивних заходів), з них у 2016 році – 8777,0 тис. грн, у 2017 році – 10340,0 тис. гривень.

Також за умовами договорів 2016 року передбачено подання щомісяця до 15 числа Мінмолодьспорту звіту про використання коштів на проведення спортивних заходів. Форма цього звіту передбачає надання даних про проведені видатки за рахунок коштів держбюджету і власних коштів федерацій. Проте, за умовами договорів, укладених у 2017 році, звітність подається лише по використанню коштів державного бюджету.

Національні спортивні федерації за умовами експерименту зобов’язані підвищити рівень підготовки вітчизняних спортсменів та їх спортивних досягнень насамперед на Олімпійських іграх, чемпіонатах світу і Європи; підвищити відповіальність федерацій за розвиток виду спорту і рівень його популярності; якість організації і проведення спортивних заходів, ефективне та раціональне використання бюджетних коштів. Разом з тим, виконання таких зобов’язань договорами 2016 року не передбачені.

Як зазначено у договорах, ці зобов’язання визначаються Протоколом узгодження очікуваного результату проведення експерименту, який є невід’ємною частиною договорів 2016 року. Аудитом встановлено, що такі

⁵⁹ З федераціями: баскетболу – договір від 13.08.2015 № 103/19/15, зі стрибків у воду – від 13.05.2015 № 104/19/15, легкої атлетики – від 13.05.2015 № 105/19/15, важкої атлетики – від 13.05.2015 № 106/19/15, хокею – від 07.11.2016 № 114/4/16.

⁶⁰ З федераціями: баскетболу – договір від 24.01.2017 № 4/17/17, зі стрибків у воду від 24.01.2017 № 5/17/17, легкої атлетики – від 24.01.2017 № 3/17/17, важкої атлетики – від 24.01.2017 № 2/17/17, хокею – від 24.01.2017 № 6/17/17.

⁶¹ Федерації: баскетболу – 50867,0 тис. грн, зі стрибків у воду – 40354,2 тис. грн, легкої атлетики – 76152,1 тис. грн, важкої атлетики – 30384,0 тис. грн, хокею – 11681,6 тис. гривень.

⁶² Федерації: легкої атлетики – 3600,0 тис. грн і 2100,0 тис. грн, важкої атлетики – 2979,0 тис. грн і 1500,0 тис. грн, баскетболу – 1200,0 тис. грн і 3000,0 тис. грн, стрибків у воду – 880,0 тис. грн і 2000,0 тис. грн, хокею – 118,0 тис. грн і 1740,0 тис. грн відповідно.

протоколи у Мінмолодьспорті відсутні, за винятком протоколу, підписаного з ВГО “Федерація хокею України”. У договорах, укладених у 2017 році, вимога щодо підписання такого Протоколу не передбачена. Як наслідок, неможливо оцінити взяття національними спортивними федераціями зобов’язань з метою досягнення очікуваного результату.

Аудитом встановлено, що розподіл коштів державного бюджету між видами спорту, які залучені до експерименту, здійснюється із використанням розробленого Мінмолодьспортом порядку. Розподіл коштів затверджується робочою групою⁶³, до складу якої поряд з представниками Міністерства, включено спеціалістів Національного олімпійського комітету України і громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування. Однак, станом на 01.12.2017 цей порядок не затверджений.

Довідково. Згідно з порядком розподілу для видів спорту, які відносяться до I групи (важка і легка атлетика, стрибки у воду), спрямовується 68 відс. коштів, виділених з державного бюджету на організацію і проведення спортивних заходів з олімпійських видів спорту. Для видів спорту, які віднесено до III групи (баскетбол, хокей з шайбою) – 10 відсотків. При розподілі коштів також враховується результати спортсменів з відповідних видів спорту на Олімпійських іграх, чемпіонатах світу і Європи.

Єдиним календарним планом на 2016 рік за бюджетною програмою за КПКВК 3401220 заплановано використання коштів держбюджету на організацію і проведення 447 спортивних заходів з 5 олімпійських видів спорту, включених до експерименту, у сумі 91875,0 тис. грн або 100,0 відс. до обсягу коштів передбачених у паспорті бюджетної програми. Також передбачено проведення 244 спортивних заходів без залучення бюджетного фінансування.

На 2017 рік заплановано використання коштів держбюджету у сумі 128602,6 тис. гривень. Всього у січні-вересні 2017 року передбачено проведення 671 спортивного заходу.

Аудитом встановлено, що національними спортивними федераціями з важкої і легкої атлетики, стрибків у воду, баскетболу, хокею з шайбою, в порушення умов договорів, укладених у 2016 році, звіти про проведені спортивні заходи за рахунок коштів державного бюджету подано Міністерству не в повному обсязі. Так, із 447 спортивних заходів, які заплановані в Єдиному календарному плані, звіти про проведення надано лише за 216, що становить 48 відс. до загальної кількості запланованих спортивних заходів з використанням коштів державного бюджету. Разом з тим, інформація щодо обсягу використаних коштів державного бюджету на їх проведення формою звіту не передбачена.

Довідково. ВГО “Федерація важкої атлетики України” відзвітовано Міністерству про проведення протягом січня-травня і жовтня-листопада 2016 року 18 спортивних заходів із 54 передбачених у Єдиному календарному плані на цей період. Звіти по 37 спортивних заходах, проведення яких заплановано в у червні-вересні і грудні 2016 року, в Міністерстві відсутні.

У 2017 році (станом на 01.10.2017) згідно звітів, наданих національними

⁶³ Затверджена наказом Мінмолодьспорту від 23.10.2015 № 3899.

спортивними федераціями, проведено 403 спортивні заходи.

На їх організацію і проведення, у 2016 році використано 89418,9 тис. грн бюджетних коштів (або 97,3 відс. до затверджених), за 9 місяців 2017 року – 88311,2 тис. грн (або 75,1 відсоток). Обсяг використаних на ці цілі власних коштів національних спортивних федерацій у 2016 році становить 13001,8 тис. грн (або 148,1 відс. до передбачених умовами договорів). Інформація про обсяги власних коштів федерацій, залучених на проведення спортивних заходів за 9 місяців 2017 року, у Міністерстві відсутня.

Результати аудиту засвідчили, що національними спортивними федераціями з баскетболу, важкої і легкої атлетики, стрибків у воду у 2016 році не забезпечене виконання зобов'язань щодо належної підготовки спортсменів національних збірних команд України у змаганнях міжнародного рівня і підвищення їх спортивних досягнень. Зокрема українськими спортсменами за результатами участі у змаганнях міжнародного рівня здобуто 78 медалей за I-III місця. Ця кількість на 10 медалей менша від запланованої. Крім того, спортсменами національної збірної команди з баскетболу не вибрано право представляти Україну на Олімпійських іграх 2016 року.

Таким чином, Мінмолодьспортом у 2016 році не забезпеченено належного контролю за проведенням спортивних заходів національними спортивними федераціями, залученими до експерименту. Відповідні звіти федераціями подано не в повному обсязі. Як наслідок, Міністерство не володіє інформацією про виконання національними спортивними федераціями Єдиного календарного плану і обсягу використаних коштів державного бюджету в розрізі спортивних заходів.

Також, Мінмолодьспорт не аналізував виконання національними спортивними федераціями зобов'язань в частині підвищення рівня підготовки спортсменів відповідних видів спорту та поліпшення їх спортивних досягнень. Як наслідок, у 2016 році очікувані результати експерименту не досягнуто.

У II зимових Юнацьких Олімпійських іграх 2016 року (м. Ліллехаммер, Норвегія) брали участь українські спортсмени із 9 зимових олімпійських видів спорту. У XXXI літніх Олімпійських іграх 2016 року брали участь українські спортсмени із 27 літніх олімпійських видів спорту.

Довідково. У 2016 році за КПКВК 3401320 на створення належних умов для підготовки та участі національних збірних команд України у II зимових Юнацьких Олімпійських іграх використано 4573,9 тис. грн та у XXXI літніх Олімпійських іграх – 94247,0 тис. грн або 100 відс. та 99,3 відс. відповідно до передбачених бюджетних асигнувань на вказані цілі. Згідно із звітом про виконання паспорта бюджетної програми станом на 01.01.2017 за КПКВК 3401320 та звітами про заборгованість за бюджетними коштами, видатки за цією бюджетною програмою у розрізі напрямів використання бюджетних коштів проведено відповідно до фактичних потреб. Кредиторська і дебіторська заборгованість станом на 01.01.2017 відсутня (крім кредиторської заборгованості у сумі 71,4 тис. грн, яка утворилася у 2014 році та списана у 2017 році).

Участь в XXXI літніх Олімпійських іграх брали спортсмени за 27 видами спорту, з яких за 19 видами вибороли 1-6 місця (у т.ч. велоспорт-трек).

Згідно із звітом про виконання паспорта бюджетної програми на 01.01.2017 за КПКВК 3401320 на вказаній Олімпіаді спортсмени вибороли

2 золотих, 4 бронзових медалей, що відповідно на 3 та 12 менше запланованої кількості. Срібних медалей вибрано у запланованій кількості (5 медалей). Крім того, українські спортсмени посіли 8 – четвертих, 13 – п’ятих, 5 – шостих місць, або на 4, 5 і 3 більше планових показників.

За 8 видами спорту та велоспорт-маунтенбайк і велоспорт-шосе призових місць українські спортсмени не вибороли взагалі. Разом з тим, на їх підготовку до XXXI літніх Олімпійських ігор із держбюджету за КПКВК 3401320 використано загалом 8082,8 тис. гривень. Отже, вказані кошти використано не результативно.

Єдиним календарним планом на 2016 рік за бюджетною програмою за КПКВК 3401220 заплановано проведення 441 спортивного заходу з неолімпійських видів спорту⁶⁴ з використанням коштів держбюджету у сумі 43505,0 тис. грн, або на 3814,9 тис. грн більше, ніж передбачено паспортом бюджетної програми. Також передбачено проведення 1608 спортивних заходів без залучення коштів державного бюджету.

У Єдиному календарному плані на 2017 рік на ці цілі заплановано використання коштів держбюджету у сумі 45158,8 тис. гривень. Ці витрати Міністерством визначено у розрізі окремих видів спорту без розподілу їх за спортивними заходами.

Фактично у 2016 році на проведення та участь у 433 спортивних заходах використано коштів державного бюджету у сумі 41114,7 тис. грн, у 2017 році (станом на 01.11.2017) – 30250,2 тис. грн на проведення і участь у 320 заходах, запланованих на січень-вересень.

Аудитом встановлено, що у 2016 році за напрямами використання бюджетних коштів, передбачених паспортом бюджетної програми за КПКВК 3401220, зокрема “Проведення ВЦФЗН “Спорт для всіх” всеукраїнських масових фізкультурно-оздоровчих заходів та заходів з методологічного забезпечення регіональних та місцевих центрів фізичного виховання “Спорт для всіх”, “Забезпечення діяльності Державного центру олімпійської підготовки з гімнастики художньої” і “Забезпечення діяльності штатних збірних команд України з олімпійських і неолімпійських видів спорту” залишилися невикористаними кошти у сумі 4659,6 тис. гривень. З них 3814,9 тис. грн, згідно із довідками про зміни до кошторисів, Міністерством було розподілено Управлінню “Укрспортзабезпечення” на проведення 16 спортивних заходів з 7 неолімпійських видів спорту⁶⁵. Проте, відповідно до паспорта бюджетної програми фінансування таких спортивних заходів здійснювалося за іншим напрямом використання бюджетних коштів – “Організація і проведення згідно з Єдиним календарним планом на 2016 рік навчально-тренувальних зборів національних збірних команд з неолімпійських видів спорту в Україні та за кордоном, всеукраїнських і міжнародних змагань в Україні, забезпечення участі національних збірних команд у міжнародних змаганнях закордоном”.

⁶⁴ Згідно із статтею 1 Закону № 3808 неолімпійські види спорту – види спорту, які не включені до програми Олімпійських ігор.

⁶⁵ Сумо, бодібілдинг, боротьба самбо, підводний спорт, тайландський бокс Муей Тай, пляжний футбол, футзал.

Водночас Мінмолодьспортом не вжито заходи щодо внесення відповідних змін до паспорта бюджетної програми на 2016 рік. Як встановлено аудитом, Управлінням “Укрспортзабезпечення” на проведення 16 спортивних заходів з 7 неолімпійських видів спорту використано лише 1424,5 тис. гривень. У результаті обсяг використаних коштів за напрямом використання бюджетних коштів “Організація і проведення згідно з Єдиним календарним планом на 2016 рік навчально-тренувальних зборів національних збірних команд з неолімпійських видів спорту в Україні та за кордоном, всеукраїнських і міжнародних змагань в Україні, забезпечення участі національних збірних команд у міжнародних змаганнях закордоном” перевищує на 1424,5 тис. грн відповідні фінансові показники, визначені за цим напрямом у паспорті бюджетної програми (39690,2 тис. гривень).

Також, аудитом встановлено, що у 2016 році за КПКВК 3401220 видатки за напрямом використання бюджетних коштів “Забезпечення виплати грошових винагород спортсменам та їх тренерам за зайняті в офіційних міжнародних змаганнях призові місця” склали 38739,2 тис. грн, що на 4849,9 тис. грн більше, ніж затверджено паспортом бюджетної програми (33889,3 тис. гривень). Ці видатки проведено за рахунок невикористаних коштів, передбачених на виплату державних стипендій, стипендій Президента України і Кабінету Міністрів України спортсменам, тренерам, діячам фізичної культури та спорту.

Отже, в результаті бездіяльності Міністерства, неприйняття ним своєчасних і ефективних рішень, кошти держбюджету у сумі 6274,4 тис. грн використані не за цільовим призначенням. Відповідно до пункту 24 статті 116 Бюджетного кодексу України це є порушенням бюджетного законодавства.

5.2. Здійснення процедур закупівель для забезпечення підготовки та участі збірних команд України у міжнародних змаганнях та виконання умов договорів

У 2016–2017 роках закупівля матеріальних цінностей для забезпечення підготовки та участі збірних команд України у міжнародних змаганнях здійснювалася Управлінням “Укрспортзабезпечення”⁶⁶ за визначеною Міністерством номенклатурою та встановленими технічними вимогами до них.

На придбання спортивного одягу, взуття та аксесуарів загального і спеціального призначення, малоцінного спортивного інвентарю загального призначення, обладнання та інвентарю довгострокового використання для забезпечення підготовки національних збірних команд України у 2016 році використано 3496,1 тис. грн, за 9 місяців 2017 року – 20298,2 тис. грн, або відповідно 91 і 63 відс. до обсягів, визначених паспортом бюджетної програми за КПКВК 3401220.

За 9 місяців 2017 року для участі національної збірної команди України у

⁶⁶ Згідно положення в редакції наказу Мінмолодьспорту від 27.11.2013 № 1122, до функцій Управління “Укрспортзабезпечення” віднесено придбання спортивного одягу, взуття та аксесуарів, спортивного інвентарю індивідуального користування, спеціального і фізкультурно-спортивного спорядження та обладнання, нагородної атрибутики, товарів, майна тощо для потреб збірних команд України.

ХХІІІ зимових Олімпійських іграх, Х Все світніх іграх і придбання обладнання та інвентарю довгострокового використання, необхідних для підготовки спортсменів-кандидатів до складу національної збірної команди до участі у Х Все світніх іграх за КПКВК 3401320 використано 10323,5 тис. грн, або 43 відсотки.

Управління “Укрспортзабезпечення” за результатом проведених торгів із закупівлі спортивного одягу, взуття та аксесуарів, спортивного інвентарю індивідуального використання, спеціального і фізкультурно-спортивного спорядження та обладнання і послуг у період з 12.12.2016 по 26.12.2016 укладено 14 договорів на загальну суму 3727,1 тис. гривень. **Через неповне виконання умов договору щодо постачання ПП “АІК” рюкзаків спортивних (667 замість 1250) кошти у сумі 230,9 тис. грн до кінця 2016 року не використані.** Крім того, **через несвоєчасне прийняття Мінмолодьспортом рішення про закупівлю спортивного одягу, взуття та аксесуарів загального і спеціального призначення, малоцінного спортивного інвентарю загального призначення, обладнання і інвентарю довгострокового використання для забезпечення підготовки національних збірних команд України з олімпійських і неолімпійських видів спорту (28.10.2016 і 02.12.2016) до кінця 2016 року залишилися невикористаними бюджетні кошти у сумі 101,8 тис. гривень.**

Станом на 01.10.2017 Управління „Укрспортзабезпечення” укладено 11 договорів на придбання вищевказаних матеріальних цінностей на суму 20298,2 тис. грн, або 63 відс. до суми, визначеної паспортом бюджетної програми за КПКВК 3401220 на 2017 рік.

Крім того, за результатом проведених торгів з придбання обладнання і інвентарю, для підготовки та участі національної збірної команди у Х Все світніх іграх та ХХІІІ зимових Олімпійських іграх укладено 30 договорів на суму 10323,5 тис. гривень. Ці видатки передбачені за рахунок коштів бюджетної програми за КПКВК 3401320 на 2017 рік.

Управління “Укрспортзабезпечення” всі закупівлі (незалежно від вартості) здійснювало із використанням електронної системи закупівель (веб-портал Уповноваженого органу з питань закупівель <https://prozorro.gov.ua>).

У порушення статті 11 Закону України від 25.12.2015 № 922 “Про публічні закупівлі” (далі – Закон № 922), для проведення процедур закупівель у 2016–2017 роках, річні плани і додатки до них тендерним комітетом або уповноваженими особами Управління “Укрспортзабезпечення” не затверджувалися. Рішення тендерного комітету або уповноважених осіб відповідними протоколами не оформлені.

Довідково. Частиною третьою статті 11 Закону № 922 визначено, що тендерний комітет або уповноважена особа (особи): планують закупівлі, складають та затверджують річний план закупівель; забезпечують складання, затвердження та зберігання відповідних документів з питань публічних закупівель, визначених цим законом. Частиною четвертою вказаної статті визначено, що рішення тендерного комітету або уповноваженої особи оформлюється протоколом. У рішенні відображаються результати поіменного голосування членів комітету, присутніх на засіданні тендерного комітету, з кожного питання. Протокол підписується всіма членами комітету, присутніми на його засіданні, або всіма уповноваженими особами.

Як встановлено аудитом, Управлінням “Укрспортзабезпечення”, за вимогами Мінмолодьспорту, торги на придбання велообладнання і комплектуючих до нього, приладів для медично-діагностичного контролю спортсменів і спортивного обладнання оголошувалися із зазначенням конкретних торгових марок. У результаті створені умови, які обмежили конкуренцію та коло потенційних учасників закупівель, що є порушенням статті 3 Закону № 922. Зокрема конкретні торгівельні марки вказані за сьома предметами, закупівлі яких проведено у 2016 році та за одним у 2017 році загалом на суму 2135,3 тис. гривень.

Довідково. Наказом Мінмолодьспорту від 29.05.2017 № 2240, Управлінню “Укрспортзабезпечення” доручено закупити колеса задні дискові, карбонові “Mavic”, Франція (очікувана вартість 800,0 тис. гривень). Управлінням 22.06.2017 розміщено оголошення (ID: UA-2017-06-22-000210-b) щодо придбання вказаних коліс. Документи щодо переваги коліс “Mavic” у порівнянні з колесами інших виробників Мінмолодьспортом не надано. За результатом проведених торгів у ФОП Путов С.В., згідно договору від 26.07.2017 № 42/05-Івт, закуплено колеса “Mavic” на суму 499,0 тис. гривень.

Аудитом встановлено, що відповідно до технічних вимог, направлених департаментом олімпійського спорту Міністерства до Управління “Укрспортзабезпечення”,⁶⁷ все велообладнання, яке необхідно закупити, повинно мати сертифікат Міжнародного союзу велосипедистів (UCI)⁶⁸ і сертифікат спеціального інвентарю ВГО “Федерація велосипедного спорту України” (SMUCF).

Разом з тим, вимоги сертифікації UCI розповсюджуються лише на окремі компоненти⁶⁹ із визначених до закупівлі. Крім того, порядок отримання сертифікату SMUCF цією федерацією не визначений.

Переможцем торгів по закупівлі велообладнання визначено ФОП Хілько І.Г. Проте цим учасником не надано документів, які підтверджують сертифікацію UCI комплекту касет перемикання швидкостей, шестерні Shimano Dura-Ace speed, сидінь, електронного велообладнання (Shimano Dura-Ace 9000 D-2). Поряд з цим, надано сертифікат відповідності ВГО “Федерація велосипедного спорту України”, в якому відсутні дані щодо моделей комплектуючих, їх виробників та інших характеристик для їх ідентифікації.

Таким чином, Управлінням “Укрспортзабезпечення” за поданням Мінмолодьспорту до документації щодо проведення закупівель велообладнання включено вимоги які обмежили коло їх учасників.

Крім того, Управлінням “Укрспортзабезпечення” в 2016 році закуплено у ФОП Хілько І.Г колеса ZIPP 303, на суму 191,9 тис. грн, які не відповідають технічним вимогам щодо закупівлі. Вказані колеса не відносяться до категорії дискових, як передбачено технічними вимогами до предмету закупівлі.

Аудитом встановлено, що у 2016–2017 роках постачальниками спортивного обладнання та інвентарю не надавалися Управлінню “Укрспортзабезпечення”

⁶⁷ Лист від 05.12.2016 № 10184/4.

⁶⁸ Наявність емблеми UCI є свідченням відповідності стандартам та вимогам Міжнародного союзу велосипедистів.

⁶⁹ Велосипедні рами, вилки та колеса.

документи, що підтверджують терміни впродовж яких здійснюється гарантійне обслуговування придбаних матеріальних цінностей. Наприклад, за результатами торгов із закупівлі у 2016 році гребних тренажерів Concept2 Model D на суму 176,1 тис. грн їх переможцем визнано ТОВ “Фітнес трейдінг”. Проте, цим товариством документи, які підтверджують термін гарантійного обслуговування спортивного обладнання, до Управління “Укрспортзабезпечення” не надані.

Таким чином, у разі виходу з ладу матеріальних цінностей, придбаних Управлінням “Укрспортзабезпечення”, існують ризики їх невикористання, або необхідності залучення додаткових бюджетних коштів на їх відновлення.

Аудитом встановлено, що у березні-вересні 2017 року Мінмолодьспортом проводилась перевірка інформації Служби безпеки України про можливі неправомірні та корупційні дії працівників Управління “Укрспортзабезпечення” при закупівлі велообладнання. В ході перевірки встановлено, що закуплена Управлінням “Укрспортзабезпечення” рама велосипедна Scott з серійним номером 6DB5150670161 компанією Scott не вироблялася⁷⁰. З метою встановлення якості цієї велосипедної рами Міністерство звернулося до її виробника. Проте, станом на 01.12.2017 відповідь не отримано.

Довідково. На офіційному сайті виробника Scott (www.scott-sports.com) міститься попереодження про пропозиції підробних продуктів Scott в Інтернеті.

Отже, Мінмолодьспортом і Управлінням “Укрспортзабезпечення” у 2016–2017 роках закупівлю велообладнання і комплектуючих до нього, приладів для медично-діагностичного контролю спортсменів і спортивного обладнання для національної збірної команди з веслування загальною вартістю 2135,3 тис. грн проведено з порушенням вимог Закону № 922.

5.3. Стан використання коштів державного бюджету на фінансову підтримку баз олімпійської підготовки та забезпечення діяльності центрів олімпійської підготовки

Паспортом бюджетної програми на 2016 рік за КПКВК 3401220 за напрямом для надання фінансової підтримки базам олімпійської підготовки сфери управління Мінмолодьспорту визначено на поточні видатки кошти у сумі 1000,0 тис. гривень. На 2017 рік паспортом за напрямами для надання фінансової підтримки баз на поточні видатки визначено кошти у сумі 3000,0 тис. грн і на проведення капітальних видатків – 166936,2 тис. гривень.

Разом з тим, у паспорті на 2016 рік не визначено результативні показники, які характеризують виконання бюджетної програми в частині залучення баз олімпійської підготовки до проведення НТЗ і змагань за участю національних збірних команд⁷¹.

⁷⁰ Відповідно до електронної переписки компанії PROLOCO TRADE D.O.O., яка є дистрибутором компанії Scott та менеджером по експорту велосипедів і велосипедних аксесуарів компанії Scott Адріана Захнда (Adrian.zahnd@scott-sports.com).

⁷¹ У той час, відповідно до Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм, затверджених наказом Мінфіну від 10.12.2010 № 1536, результативні

У 2016 році кошти фінансової підтримки використані на оплату електро- і теплоенергії двома підприємствами. За 9 місяців 2017 року кошти у сумі 2697,0 тис. грн використані на оплату електро- і теплоенергії, інших енергоносіїв двома підприємствами та у сумі 750,1 тис. грн на проведення капремонту, будівництва і реконструкцію об'єктів, придбання обладнання і предметів довгострокового користування чотирма підприємствами.

Так, на будівництво очисних споруд ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” у 2017 році станом на 15.11.2017 за КПКВК 3401220⁷² використано 492,1 тис. грн або на 17,6 тис. грн менше, ніж передбачено планом використання бюджетних коштів на ці цілі. Вказані кошти використано на підставі актів виконаних робіт.

Разом з тим, контрольним оглядом, проведеним під час аудиту, встановлено, що підрядною організацією ПП “Альянсбуд-2”, яка здійснювала будівельно-монтажні роботи на цьому об'єкті⁷³, до зазначених актів включено роботи на суму 107,7 тис. грн, які фактично не виконані.

Отже, ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” завдано державі істотної шкоди на суму 107,7 тис. гривень.

У паспорті бюджетної програми на 2016 рік за КПКВК 3401220 за напрямами для забезпечення діяльності ДУ “ДЦОП з біатлону” визначено видатки у сумі 11419,9 тис. грн і ДУ “ДЦОП з гімнастики художньої” – 8004,4 тис. гривень. На 2017 рік визначено 12807,8 тис. грн і 8518,1 тис. грн відповідно.

Фактично ДУ “ДЦОП з біатлону” за 2016 рік надійшло кошти в повному обсязі, використано 11301,5 тис. гривень. **Внаслідок неефективних управлінських рішень з боку ДУ “ДЦОП з біатлону” і Міністерства, не використано 118,4 тис. гривень**⁷⁴. За 9 місяців 2017 року надійшло 9488,4 тис. грн (або 97,8 відс. до затверджених) і використано 9486,1 тис. гривень.

ДУ “ДЦОП з художньої гімнастики” у 2016 році надійшло і використано кошти у сумі 6234,6 тис. грн (100 відс. до затверджених, з урахуванням змін). За 9 місяців 2017 року надійшло і використано кошти у сумі 4469,0 тис. грн (73,3 відс. до затверджених).

Згідно звітів центрів за 2016 рік, 20 спортсменів ДУ “ДЦОП з біатлону” посіли І-ІІІ місця у чемпіонатах Європи і світу та 1 спортсмен ДУ “ДЦОП з художньої гімнастики” посів ІІІ місце на Чемпіонаті світу. В той час, у 2015 році такі призові місця здобули 25 спортсменів постійного складу ДУ “ДЦОП з біатлону”. На 2017 рік у паспорті бюджетної програми

показники мають об'єктивно і реалістично відображати особливості та специфіку діяльності головного розпорядника, висвітлювати результати його діяльності в галузях (сферах діяльності).

⁷² КЕКВ 3210 “Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)”.

⁷³ На підставі договору від 23.05.2017 № 8, укладеного ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” з ПП “Альянсбуд-2”.

⁷⁴ Згідно інформації директора ДУ „ДЦОП з біатлону” і головного бухгалтера, кошти у сумі 109,1 тис. грн – це залишок коштів після придбання валюти для проведення спортивного заходу за кордоном.

заплановано, що призові місця займуть лише 11 спортсменів постійного складу з біатлону і 3 спортсмени з художньої гімнастики.

Отже, Міністерством не забезпечене виконання повноважень в частині здійснення контролю за використанням бюджетних коштів. У результаті кошти у сумі 107,7 тис. грн, які виділені ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” на будівництво очисних споруд, сплачено підрядній організації ГП “Альянсбуд-2” за роботи, які фактично не виконані. З цієї ж причини ДУ “ДЦОП з біатлону” до кінця бюджетного 2016 року не використано 118,4 тис. грн бюджетних асигнувань.

6. АНАЛІЗ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ МАЙНОМ

Відповідно до Закону № 185, орган управління здійснює контроль за ефективним використанням і збереженням об'єктів державної власності, що перебувають в його управлінні.

Державні підприємства, що належать до сфери управління Мінмолодьспорту, діють на основі стовідсоткової державної власності. Закріплена майно належить підприємствам на основі господарського відання.

Первісна вартість активів державних підприємств, що мають статус баз олімпійської підготовки, на 01.10.2017 складала 6252211,7 тис. гривень. Знос основних засобів склав 846429,7 тис. грн, або 13,5 відсотків.

Довідково. Згідно інформації державних підприємств, середній відсоток зносу об'єктів нерухомості на 01.10.2017: ДП “НСК “Олімпійський” склав розрахунково 38 відс. (потребують реконструкції 5 об'єктів із 16); ДП “ЦУТБ по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон” – 81 відс. (всі 43 об'єкти потребують реконструкції); ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Чернігів” – 60 відс. (14 об'єктів із 20 потребують реконструкції); ДП “Олімпійський навчально-спортивний центр “Конча-Заспа” – 67 відс. (2 об'єкти із 43 потребують реконструкції); ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” – знос 10 об'єктів на 100 відс. і 10 об'єктів на 61 відс. (корпус бази потребує ремонту даху); ДП “Арена Львів” – 2 відс.; ДП “СК “Атлет” – 41 відс. (3 об'єкти із 5 потребують реконструкції). Крім того, станом на 01.01.2017 не завершено будівництво 7 об'єктів, потреба для завершення будівництва 5-ти з яких склала у сумі 901456,7 тис. гривень.

За інформацією Мінмолодьспорту, випадків відчуження державного майна підприємств протягом 2016–2017 років при виконанні судових рішень не було.

Аудитом встановлено, що Міністерством приймались рішення про передачу державного майна між державними підприємствами. Мінмолодьспортом⁷⁵ у 2015 році прийнято рішення про реорганізацію ДП “Палац спорту” шляхом його приєднання до ДП “СК “Атлет”. У 2016 році Міністерством вирішено передати нерухоме державне майно з балансу ДП “СК “Атлет” двом іншим державним підприємствам, які належать до сфери його управління. Зокрема, прийнято рішення передати на баланс ДП “НСК “Олімпійський” частину майна загальною площею 16576,5 кв. метрів⁷⁶.

У 2017 році (через 10 місяців) Міністерством прийнято рішення про

⁷⁵ Наказ від 27.02.2015 № 537.

⁷⁶ Наказ від 04.03.2016 № 844 із змінами, внесеними наказом від 07.04.2016 № 1311.

повернення вищевказаного майна до ДП “СК “Атлет”⁷⁷. Станом на 24.11.2017 вказане державне майно не передано з балансу ДП “НСК “Олімпійський” на баланс ДП “СК “Атлет”.

Земельні ділянки площею 0,4889 га і 0,4929 га, що перебували у постійному користуванні ДП “СК “Атлет”, згідно розпоряджень виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) передані до ДП “НСК “Олімпійський”⁷⁸.

Водночас на цих земельних ділянках і ділянці площею 2,5209 га розташована одна споруда – павільйон роздягальні, яка відповідно до технічного паспорту обліковується за ДП “СК “Атлет”.

Обґрунтування прийнятих рішень щодо передачі державного майна до ДП “НСК “Олімпійський” у Міністерстві відсутні. В той же час це державне підприємство має значну суму заборгованості за виконані роботи з підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, непогашену позику і штрафні санкції за численними рішеннями Господарського суду м. Києва у справах з 2013 року. З метою виконання цих рішень Печерським райвідділом Державної виконавчої служби міста Києва і Міністерством юстиції України відкрито низку виконавчих проваджень, в рамках яких накладено арешт на кошти, що знаходяться на рахунках у банківських установах (у тому числі на казначейський рахунок) та майно ДП “НСК “Олімпійський”⁷⁹.

Отже, внаслідок непогашення заборгованості за роботи, виконані в рамках підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, існують ризики відчуження державного майна ДП “НСК “Олімпійський” в судовому порядку.

Крім того, на балансі ДП “ЦУТБ по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон” обліковується земельна ділянка площею 16,9202 га, на якій розташовані спортивні споруди. Відповідно до витягу з Державного земельного кадастру, ця ділянка перебуває у підприємства на праві постійного користування. Цільове призначення земельної ділянки визначене як землі житлової і громадської забудови.

Однак у статті 48 Закону № 3808 передбачено, що земельні ділянки, на яких розташовані спортивні споруди, належать до земель рекреаційного призначення. Відповідно до статті 52 Земельного кодексу України від 25.10.2001 № 2768, на цих землях забороняється діяльність, що перешкоджає або може перешкоджати використанню їх за призначенням.

Враховуючи, що призначення землі, на якій розташовані спортивні споруди ДП “ЦУТБ по ковзанярському спорту “Льодовий стадіон” у Державному земельному кадастрі визначено як землі житлової і громадської забудови, а не функціонування спортивних споруд, існує ризик втрати земельних ділянок, виділених для спортивних споруд.

⁷⁷ Листи Мінмолодіспорту від 12.01.2017 № 181/6.4 і від 17.02.2017 № 1553/11 і доручення Міністра Жданова І.О. від 16.03.2017. Накази про таку передачу до аудиту не надано.

⁷⁸ Витяги з державного реєстру речових прав на нерухоме майно від 28.08.2017.

⁷⁹ Лист ДП “НСК “Олімпійський” від 23.11.2017 № 8/766.

Аудитом встановлено, що ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” має державний акт на право постійного користування земельною ділянкою площею 1,7 га⁸⁰. Разом з тим, спортивні споруди (спортивна площацка і частина комплексу для фристайлу⁸¹), які обліковуються у бухгалтерському обліку цього державного підприємства, побудовані за межами вказаної земельної ділянки. Документи, які підтверджують виділення землі під ці об’єкти, у державного підприємства відсутні.

Вказаний комплекс для фристайлу обліковується як незавершене будівництво (на суму 2879,5 тис. гривень). Крім того, обліковується лижна траса⁸², яка фактично відсутня. Як наслідок, закуплений для ущільнення снігового покриття на схилі гори транспортний засіб “РАТРАК” (введений в експлуатацію 01.01.2003) не використовується. Станом на 01.10.2017 його знос склав 374,2 тис. грн, залишкова вартість – 725,8 тис. гривень.

Отже, **Мінмолодьспортом не забезпеченено належного використання державного майна ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк”, яке належить до сфери його управління. Через неврегульованість земельно-майнових питань створено ризики втрати окремих його об’єктів.**

З 2013 року до сфери управління Мінмолодьспорту належить цілісний майновий комплекс ДП “Арена Львів”. **Майно підприємства складається із завершеної та зданої в експлуатацію лише I черги об’єкту “Будівництво стадіону по вул. Стрийській-Кільцевій дорозі у м. Львові”.** На момент проведення аудиту **будівництво II черги зазначеного об’єкту не завершено і відповідно на баланс підприємства не передано.** Разом з тим, в межах робіт II черги на стадіоні встановлені системи безпеки, електропостачання, пожежогасіння, інженерні системи (вентиляція, кондиціювання, водопостачання та водовідведення). Крім того, встановлено технологічне обладнання кухні і меблі.

Станом на 01.12.2017 електричне живлення стадіону відбувається за тимчасовою схемою, що не відповідає категорійності об’єкту по електропостачанню. Основне джерело живлення – електропідстанція ПС 110/10 “Стадіон”, яка в експлуатацію не здана. **Вихід з ладу тимчасової лінії електропостачання в зимовий період створює ризики замороження систем опалення водопостачання, протипожежних систем.** Як результат подальша експлуатація стадіону буде не можлива.

Підприємством у 2015 році здійснено технічне обстеження стадіону “Арена Львів”. За результатами цього обстеження, виявлені факти недоліків та дефектів, а також визначені окремі елементи, технічний стан яких є аварійним (деформаційні і антисейсмічні шви, дефекти профільного настилу від механічних пошкоджень обірваними елементами даху та інших дефектів по периметру даху тощо).

⁸⁰ Від 1992 року, серія Б № 023961.

⁸¹ До якого включено трамплін, будівля для суддів, підйомник.

⁸² Введена в експлуатацію 01.10.1996, первісна вартість цієї траси 8,4 тис. грн, станом на 01.10.2017 нараховано знос у обсязі 100 відсотків.

ДП “Арена Львів” неодноразово зверталося до Мінмолодьспорту з пропозиціями щодо завершення будівництва та введення в експлуатацію об’єкту. Проте, Міністерством ці звернення були проігноровані. Відповідних управлінських рішень Міністерством не приймалось. Заходів щодо завершення будівництва не вжито.

На момент проведення аудиту відкрито судове й виконавче провадження щодо вилучення майна⁸³, яке перебуває на території ДП “Арена Львів”. Ними передбачено, зокрема опис і арешт технологічного обладнання кухні і вилучення окремих конструкцій стадіону. У той же час це може мати наслідками втрату можливості проведення спортивних заходів і унеможливлення контролю за їх безпекою. Вилучення технологічного обладнання кухні призведе до зупинки функціонування стадіону в цілому.

Отже, внаслідок відсутності належних управлінських рішень з боку Мінмолодьспорту щодо завершення будівництва та введення в експлуатацію стадіону “Арена Львів” є ризики припинення його функціонування взагалі.

За результатами аудитів, проведених Рахунковою палатою у 2009–2012 роках з питань підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу встановлено, що відсутність стратегії використання цих об’єктів створювало ризики неефективного їх функціонування відразу після проведення чемпіонату.

Також, за відсутності контролю Міністерства за ефективним використанням об’єктів державної власності, що перебувають в його управлінні, орендаторами майна державних підприємств не відшкодовувались витрати за надані їм комунальні послуги і нарахований податок на землю. Так, орендарями у 2016 році не відшкодовано за комунальні послуги і інші витрати кошти у сумі 122,1 тис. грн, за 9 місяців 2017 року – 316,9 тис. грн, не відшкодовано податку на землю відповідно до площин, що він займає, у сумі 218,4 тис. грн і 240,0 тис. грн відповідно.

Крім того, за відсутності контролю з боку Міністерства, ДП “СК “Атлет” у 2017 році станом на 21.11.2017 не нараховувалась до відшкодування вартість комунальних послуг, наданих орендарю ВГО “Федерація баскетболу України”. За 9 місяців 2017 року до доходної частини підприємства не надійшло кошти від орендної плати в сумі 266,5 тис. грн і не відшкодовано 153,6 тис. грн коштів зі плати за землю.

Також, на земельній ділянці ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” та на її межі без укладання відповідних договорів оренди розміщені 10 дерев’яних торгівельних кіосків. Водночас, орендна плата за користування

---

⁸³ Провадження Господарського суду Львівської області (справа № 908/1415/15-г) за позовом ТОВ “Перипротект” до ТОВ “Донспецмонтаж” та ДП “Арена Львів” про витребування майна з чужого незаконного володіння; Голосіївського районного відділу державної виконавчої служби м. Києва (справа № 53050299) про стягнення з Дирекції на користь ТОВ “Укрдизайнгруп” боргу на суму 3266,3 тис. грн (проведено опис технологічного обладнання кухні вартістю 4685,4 тис. гривень).

земельною ділянкою і відшкодування за спожиті енергоносії впродовж 2016 року і 9 місяців 2017 року підприємством не нараховувалися.

Від насосної станції ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” проведено повітряні кабельні мережі електроживлення до приватних торгівельних кіосків, які впродовж літньо-осіннього періоду здійснюють торгівлю сувенірною продукцією, продуктами харчування та надають послуги з харчування. Жодних доходів від зазначеної діяльності державне підприємство не отримує.

ВИСНОВКИ

1. Міністерство молоді та спорту України у 2016 році і за 9 місяців 2017 року не забезпечило результативного, продуктивного, економного і законного використання коштів державного бюджету, виділених на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях. Також не забезпечено своєчасності та повноти прийняття управлінських рішень у цій сфері. Крім того, було втрачено контроль за використанням коштів державного бюджету установами і підприємствами, що належать до сфери управління Мінмолодьспорту.

Міністерство не створило належні умови для ефективного управління об'єктами державної власності для підготовки спортсменів національних збірних команд. Більшість спортивних споруд державних підприємств, які належать до сфери його управління, не відповідає стандартам, визначеним міжнародними федераціями для проведення міжнародних змагань, і не залучається до проведення спортивних заходів.

Як наслідок, результати виступів вітчизняних спортсменів на міжнародних спортивних змаганнях погіршуються. Досягнення національних збірних команд з року в рік знижуються, що не сприяє підвищенню авторитету України на міжнародній спортивній арені.

2. В Україні переважно сформована відповідна нормативно-правова база у сфері підготовки резерву і складу національних збірних команд і забезпечення їх участі в міжнародних змаганнях. Водночас окремі питання законодавчо і нормативно не врегульовані.

Так, **Мінмолодьспортом всупереч Закону № 3808 не встановлено порядку відбору обдарованих дітей та молоді для занять певним видом спорту і створення умов для розвитку їх здібностей. Не визначено також порядку обліку використання спортивних споруд з метою належного моніторингу їхньої завантаженості і обсягу наданих послуг.** Встановлений Мінмолодьспортом **Порядок складання календарних планів фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, затверджений власним Наказом № 1341, не узгоджується з вимогами Закону № 3808.** У результаті планові витрати в єдиному календарному плані визначаються в розрізі окремих видів спорту, а не спортивних заходів.

3. Мінмолодьспортом не виконано більшості рекомендацій Рахункової палати за результатами попереднього контрольного заходу.

Міністерством не забезпечено подання проекту змін до Переліку баз, у частині виключення з нього об'єктів, що не відповідають вимогам для надання такого статусу. Не забезпечено також належного контролю за виконанням спортивних заходів, включених до Єдиного календарного плану на 2016 і 2017 роки. Міністерство не вжило заходів щодо максимального залучення наявних баз олімпійської підготовки для проведення спортивних заходів.

4. Мінмолодьспортом не забезпечено належного виконання повноважень у частині здійснення контролю за виконанням Єдиного календарного плану, який є головним документом, що визначає організаційні і фінансові питання проведення спортивних заходів.

Фактично Міністерство реалізовує свої повноваження лише в частині спортивних змагань, які проводяться із залученням коштів державного бюджету. Таким чином, значна частина спортивних заходів залишається поза увагою Міністерства.

Так, Міністерство не володіє інформацією про стан виконання у 2016 році та протягом 9 місяців 2017 року 1789 і 1322 заходів з олімпійських видів спорту (54 і 48 відс.) та 1616 і 1160 заходів з неолімпійських видів спорту (79 і 78 відс.) відповідно.

5. Міністерство, розпочавши реформу в галузі фізичної культури і спорту, зокрема запровадивши експеримент з передачі окремих його повноважень національним спортивним федераціям України, не забезпечило об'єктивності вибору національних спортивних федерацій для участі в експерименті. Цей вибір здійснювався за відсутності відповідного механізму його проведення та обґрунтувань.

Водночас не здійснювався контроль і всебічний аналіз виконання обраними для участі в експерименті національними спортивними федераціями повноважень у частині організації і проведення спортивних заходів. Національними спортивними федераціями не виконані зобов'язання з підвищення рівня підготовки спортсменів відповідних видів спорту і поліпшення їх спортивних досягнень.

6. Мінмолодьспортом не в повній мірі вживаються заходи щодо поліпшення роботи державних підприємств сфери його управління, яким надано статус баз олімпійської підготовки. Міністерство не затвердило стратегічних планів державних підприємств, що є недотриманням вимог пункту 5 частини першої статті 6 Закону № 185.

Всупереч вимогам **власного наказу** від 22.04.2009 № 1319 **Мінмолодьспорт не здійснює контролю за повнотою і достовірністю даних**, які вносяться до Єдиного електронного всеукраїнського реєстру спортивних споруд. Через безконтрольність Міністерства, чотири підприємства, порушуючи **вимоги наказу Мінмолодьспорту** від 29.09.2010 № 3394, не здійснювали обліку завантаженості спортивних споруд, які належать до сфери їх господарського відання.

7. Мінмолодьспортом не забезпечено належного виконання покладених на нього функцій з управління державним майном. Зокрема, Міністерством прийняте рішення про передачу державного майна ДП “СК “Атлет” до ДП “НСК “Олімпійський”, яке має значну суму заборгованості за виконані роботи з підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу і на його майно та кошти накладено арешт. Отже, є ризики відчуження державного майна в судовому порядку.

Через неврегульованість земельно-майнових питань на ДП “Ворохтянська високогірська НСБ “Заросляк” створено ризики втрати його об’єктів, які побудовані на земельних ділянках, що йому не належать.

Внаслідок відсутності належних рішень Кабінету Міністрів України та Мінмолодьспорту щодо завершення будівництва і введення в експлуатацію II черги стадіону “Арена Львів” є ризики припинення його функціонування взагалі. Державні підприємства за відсутності контролю Міністерства відшкодовують за власний рахунок витрати за надані орендаторам комунальні послуги і сплачують податок на землю. Як наслідок, вони стають збитковими.

8. Заходи, які вживалися Мінмолодьспортом з метою погашення боргів спортивних об’єктів, були несвоєчасними та недостатніми, що не сприяло вирішенню Урядом цього питання. На момент проведення аудиту боргові зобов’язання за позиками ДП “Національний спортивний комплекс “Олімпійський”, ДП “Арена Львів” і ДП “Спортивний комплекс “Атлет”, які утворилися ще під час підготовки до проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, становили 3,2 млрд гривень.

Позики були отримані у період, коли державні підприємства належали до сфери управління Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів. Разом з тим Національним агентством (Голова – громадянин Російської Федерації Ковалевський В.Г.) і Мінфіном у 2010–2013 роках не виконані доручення Кабінету Міністрів України і не вирішенні питання погашення за рахунок коштів державного бюджету позик і видатків, пов’язаних з обслуговуванням позик. У результаті із цими боргами державні підприємства передані до сфери управління Мінмолодьспорту.

Рахункова палата під час своїх попередніх аудитів з питань підготовки до фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу неодноразово наголошувала на численних порушеннях при використанні коштів на його проведення, а відсутність стратегії подальшої експлуатації підготовлених до цього спортивного заходу об’єктів створювала ризики неефективного їх функціонування відразу після проведення чемпіонату.

Проте питання погашення заборгованості станом на 01.12.2017 залишилося невирішеним. Досі фінансову відповідальність за неефективно і незаконно витрачені бюджетні кошти на підготовку до чемпіонату несуть державні підприємства, які не в змозі самотужки погасити заборгованість. Таким чином, бездіяльність Кабінету Міністрів України і Мінмолодьспорту

із зазначеного питання створює ризики припинення функціонування цих об'єктів державної власності.

9. Паспорти бюджетних програм за КПКВК 3401220 і 3401320 у 2016–2017 роках затверджені Мінмолодьспортом і Мінфіном з порушенням термінів, установлених частиною восьмою статті 20 Бюджетного кодексу України і пунктом 6 Правил № 1098. Відповідно до пункту 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України зазначене є порушенням бюджетного законодавства.

Також, Мінмолодьспорт, не дотримуючись вимог пункту 9 розділу I Правил № 1098, при складанні паспорта бюджетної програми на 2017 рік за КПКВК 3401220 не забезпечив достовірність і повноту інформації, що міститься в ньому. В паспорті затверджені результативні показники за олімпійськими видами спорту (крім тих, які залучені до експерименту) щодо кількості НТЗ за кордоном, всеукраїнських і міжнародних змагань, що проводяться на території України. При цьому запланований напрям використання бюджетних коштів “Організація і проведення навчально-тренувальних зборів національних збірних команд з олімпійських видів спорту, зокрема, із залученням до національних збірних команд спортсменів резервного спорту, в Україні, забезпечення участі національних збірних команд у міжнародних змаганнях за кордоном (крім тих, які будуть проведені в рамках Експерименту)” не передбачає проведення видатків на відповідні спортивні заходи. Фактично протягом 9 місяців 2017 року проведено 128 НТЗ за кордоном, 360 всеукраїнських і 39 міжнародних змагань в Україні, на які використано 73446,4 тис. гривень. Вказане згідно із пунктом 17 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства. За ініціативи аудиторів Рахункової палати спільним наказом Мінмолодьспорту і Мінфіну від 15.12.2017 № 5157/1027 внесено відповідні зміни до напряму використання бюджетних коштів.

10. Мінмолодьспортом не забезпечено належного функціонування системи внутрішнього контролю за використанням бюджетних коштів. Як наслідок, в порушення пункту 4¹ Порядку № 152, без обґрунтованих подань національних спортивних федерацій щодо необхідності проведення навчально-тренувальних зборів за кордоном у 2016–2017 роках за КПКВК 3401220 на проведення 92 навчально-тренувальних зборів за кордоном використано 14485,7 тис. гривень.

Також, у 2016 році 4849,9 тис. грн, які передбачалися на виплату державних стипендій, стипендій Президента України та Кабінету Міністрів України спортсменам, тренерам та діячам фізичної культури і спорту, використані не за цільовим призначенням. Таке саме порушення допущене і при використанні 1424,5 тис. грн, які передбачалися на проведення всеукраїнських масових фізкультурно-оздоровчих заходів, утримання ДУ “Державний центр олімпійської підготовки з гімнастики художньої” і забезпечення діяльності штатних збірних команд з олімпійських і неолімпійських видів спорту.

Крім того, ДП “Ворохтянська високогірська навчально-спортивна база “Заросляк” за рахунок коштів фінансової підтримки з державного бюджету здійснило оплату будівельно-монтажних робіт вартістю **107,7 тис. грн**, які фактично не виконані, чим державі завдано шкоди.

Унаслідок відсутності належних управлінських рішень ДУ “Державний центр олімпійської підготовки з біатлону” до кінця бюджетного 2016 року не використано **118,4 тис. грн бюджетних асигнувань**.

Через це також не використано **10552,5 тис. грн**, які планувалися за КПКВК 3401220 для проведення спортивних заходів з олімпійських видів спорту. Лише за чотирма видами спорту, які віднесено до першої категорії пріоритетності, через недостатність фінансування не проведено або не взято участі у 62 спортивних заходах, включених до Єдиного календарного плану.

11. Мінмолодьспортом у порушення вимог Порядку надання закладу фізичної культури і спорту статусу бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2006 № 30, подано Уряду для включення до переліку баз олімпійської підготовки **9 об'єктів**, не придатних для проведення всеукраїнських і міжнародних спортивних змагань і навчально-тренувального процесу національних збірних команд за 17 видами спорту. Також подано **40 баз**, які не можуть забезпечити проведення спортивних заходів за всіма визначеними для них видами спорту. У результаті спортсмени не мають можливості здійснювати підготовку в Україні, а проведення спортивних навчально-тренувальних зборів за кордоном збільшує навантаження на державний бюджет.

12. Мінмолодьспортом і ДУ “Управління збірних команд та забезпечення спортивних заходів “Укрспортзабезпечення” при здійсненні закупівель спортивного обладнання і інвентарю порушувалися вимоги Закону України від 25.12.2015 № 922 “Про публічні закупівлі”.

Зокрема, річні плани закупівель на 2016–2017 роки і додатки до них тендерним комітетом або уповноваженими особами державної установи не затверджувалися. Рішення тендерного комітету або уповноважених осіб відповідними протоколами не оформлені. При визначені предмета закупівлі велообладнання і комплектуючих до нього, приладів для медично-діагностичного контролю спортсменів і спортивного обладнання для національної збірної команди з веслування зазначалися конкретні торгові марки і технічні вимоги, які звузили коло потенційних учасників закупівель. У результаті обмежено конкуренцію при проведенні закупівель. Крім того, державною установою у 2016 році у ФОП Хілько І.Г. придбано колеса ZIPP 303 для велоспорту-шосе вартістю 191,9 тис. грн, які не відповідають встановленим технічним вимогам щодо їх закупівлі. Як наслідок, загалом **2135,3 тис. грн коштів державного бюджету використано з порушенням чинного законодавства у сфері публічних закупівель**.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях, поінформувати Верховну Раду України.

Звіт про результати аудиту надіслати Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму і запропонувати розглянути його на засіданні.

2. Відомості про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству молоді та спорту України на підготовку резерву і складу національних команд та забезпечення їх участі у міжнародних змаганнях, у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України і рекомендувати:

- прискорити затвердження порядку погашення заборгованості за запозиченнями, залученими під державні гарантії з метою підготовки спортивних об'єктів для проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу;

- визначити джерела фінансування робіт для завершення II черги будівництва стадіону "Арена Львів";

- доручити Міністерству молоді та спорту України подати проект змін до переліку закладів фізичної культури і спорту, яким надається статус бази олімпійської, паралімпійської і дефлімпійської підготовки, у частині виключення з нього об'єктів, що не відповідають вимогам для надання такого статусу.

3. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Міністерству молоді та спорту України і рекомендувати:

- встановити порядок відбору обдарованих дітей та молоді для занять певним видом спорту та створення умов для розвитку їх здібностей і порядок обліку використання спортивних споруд;

- забезпечити належний контроль за виконанням Єдиного календарного плану;

- подати Кабінету Міністрів України проект змін до переліку закладів фізичної культури і спорту, яким надається статус бази олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки, у частині виключення з нього об'єктів, що не відповідають вимогам для надання такого статусу;

- забезпечити максимальне залучення для проведення змагань і навчально-тренувальних зборів наявних баз олімпійської підготовки;

- провести інвентаризацію виконаних будівельно-монтажних робіт і встановленого обладнання в межах II черги будівництва стадіону "Арена Львів";

- припинити практику передачі державного майна державним підприємствам, щодо яких винесені судові рішення про арешт майна і рахунків;

- створити систему внутрішнього контролю за використанням коштів держбюджету та забезпечити її належне функціонування;

- дотримуватися вимог законодавства при здійсненні публічних

закупівель;

- вжити заходів для притягнення до відповідальності осіб, з вини яких допущені вказані порушення.

4. Інформувати Національну поліцію України і Національне антикорупційне бюро України про виявлені під час аудиту ознаки порушень законодавства.

5. Рішення Рахункової палати та Звіт оприлюднити на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

Член Рахункової палати

I.M. Zaremba